

Зміст

8. Здобуття незалежності.....	1
8.1. Перебудова.....	1
8.1.1. «Україна – заповідник перебудови». Чорнобиль.....	1
8.1.2. Активізація суспільних рухів. Декларація про державний суверенітет України.....	18
8.1.3. Проголошення незалежності України.....	38

8. Здобуття незалежності

Абсентеїзм, альтернатива, багатопартійність, бартер, бюджет, бюлетень, вето, вільна економічна зона, гласність, готівка, громадянське суспільство, «група 239», девальвація, декларація, демографія, демократизація, департизація, «дерев'яний», держприймка, дефолт, екологія, інтеграція, інфляція, інформаційне суспільство, інфраструктура, кооперативи, лібералізація, мажоритарний, Народна рада, Народний рух України за перебудову (Рух), національне питання, незалежність, опозиція, парламент, перебудова, підприємець, поп-арт, популізм, постіндустралізм, президент, приватизація, прискорення, прожитковий мінімум, путч, ревальвація, «революція на граніті», репатріація, реприватизація (реституція), референдум, ринкові відносини, роздержавлення, суверенітет, техногенний, тіньова економіка, український національно-демократичний рух, унітарний, харизма, чорнобильці.

8.1. Перебудова

8.1.1. «Україна – заповідник перебудови». Чорнобиль.

1. Встановіть відповідність між переліками понять і термінів та періодами історії України, які характеризують, застосовуючи їх:

1) депортація, план «Ост», А) Україна під час Другої світової війни (1939-1945 рр.)

«новий порядок», рух Опору

2) лібералізація, «відлига», Б) післявоєнна відбудова та розвиток України (1945 – раднаргоспи, шістдесятники початок 1950-х рр.)

3) операція «Вісла», В) Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.)

«ждановщина», «космополітизм»,

«лисенківщина»

4) «розвинутий соціалізм», Г) Україна в період загострення кризи радянської системи «застій», правозахисник, (середина 1960 – початок 1980-х рр.)

«самвидав»

Д) розпад СРСР та відродження незалежності України (1985-1991 рр.)

2. Установіть відповідність між плакатами та історичними періодами.

А) радянська модернізація України (1928–1938 рр.)

Б) повоєнна відбудова та розвиток (1946 — початок 1950-х рр.)

В) політична та економічна лібералізація суспільства (1953–1964 рр.)

Г) загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)

Д) розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)

3. Встановіть відповідність між назвами періодів і висловлюваннями, що були характерними для них:

1) післявоєнна відбудова А) «Той, хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»

2) відлига Б) «Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»

3) застій В) «Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»

4) перебудова Г) «Замість цивілізованого переходу до ринку варварськими методами відбувається первісне нагромадження капіталу. Відбувається тотальна криміналізація суспільного життя»

Д) «Основою партійного підходу до розв'язання економічних проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім'я людини, все для блага людини»

4. Узгодьте історичний період із подією

1) Україна в перші повоєнні роки (1945 – початок 1950-х рр.)	А) депортація частини населення західних областей України внаслідок здійснення операції «Захід»
2) Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.)	Б) утворення Народного комісаріату закордонних справ УРСР
3) Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)	В) повстання політичних в'язнів у сталінських концтаборах, ліквідація Головного управління таборів (ГУТабу)
4) відновлення незалежності України (1985–1991 рр.)	Г) утворення Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ)
	Д) проведення альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР

5. Встановіть відповідність між уривками з історичних джерел та періодами з історії України, коли їх було створено:

1) «Той, хто оволодіє кукурудзою, той зможе добитися піднесення у тваринництві. Той, хто займатиме щодо цієї культури консервативну позицію, буде викинутий життям з сідла»	А) радянська модернізація України (1928 – 1938 рр.)
2) «Зворотний бік буржуазного націоналізму – безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні перед буржуазною культурою і в низькопоклонстві перед іноземщиною»	Б) повоєнна відбудова (1946 – початок 1950-х рр.)
3) «Прискорення, гласність та «очищення» соціалізму від негативних нашарувань минулого. Ось головні завдання. Ї Так вимагає час і іншої альтернативи для нас немає»	В) політична та економічна лібералізація суспільства (1953 – 1964 рр.)
4) «Основою партійного підходу до розв'язання економічних радянської проблем розвинутого соціалізму є незмінна вимога – все в ім'я людини, все для блага людини»	Г) загострення кризи системи (середина 1960 – початок 1980-х рр.)
	Д) розпад СРСР та відродження незалежності України (1985-1991 рр.)

6. Встановіть відповідність між назвами періодів радянської історії України та їхніми хронологічними межами.

1) відбудова	А) 1939-1945 рр.
2) відлига	Б) 1985-1991 рр.
3) застій	В) 1953-1964 рр.
4) перебудова	Г) 1945-1953 рр.
	Д) 1964-1985 рр.

7. До змісту уривку з історичного джерела доберіть відповідний період історії України.

1) «...Перший секретар ЦК КПУ М. Підгорний докоряв Драчеві, Дзюбі та Вінграновському, що їхні твори використовують українські буржуазні націоналісти за кордоном...»	А) післявоєнна відбудова і розвиток України (1945 – початок 1950-х рр.)
2) «...Головною метою діяльності Рух визначає: побудову в Україні демократичного суспільства..., відродження української нації; Рух діє в межах Конституції УРСР...»	Б) Україна в умовах десталінізації (1953–1964 рр.)

3) «На ряді творів, видрукованих у журналі [«Вітчизна»], позначилась національна обмеженість: автори змальовують український народ ізольовано, у відриві від інших радянських народів, зокрема від великого російського народу...»

4) «Протягом останніх кількох років у СРСР проводяться політичні репресії над молодими людьми із середовища творчої та наукової інтелігенції... В Україні... симптоми сталінізму виявляються ще виразніше і брутальніше...»

В) Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 1960-х – початок 1980-х рр.)

Г) розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)

Д) Україна в умовах незалежності (1991 – початок XXI ст.)

8. Політичний курс КПРС, який був проголошений у квітні 1985 р.:

А) відбудова   Б) «відлига»   В) неп   Г) перебудова

9. Що з названого належить до причин переходу радянського керівництва до політики перебудови?

А) вимоги міжнародних організацій   Б) «застій», кризові явища в усіх сферах життя суспільства
В) масові виступи населення проти режиму   Г) розпад світової соціалістичної системи

10. Мета курсу на «перебудову», проголошеного новим керівництвом КПРС на чолі з М. Горбачовим, полягала в...?

А) ліквідації КПРС і формуванні багатопартійної системи
Б) наданні незалежності республікам Радянського Союзу
В) удосконаленні всіх сфер життя радянського суспільства
Г) установленні культу особи лідера КПРС М. Горбачова

11. В який період розгорнувся процес, відображений в уривку з документа:

«... Рада Міністрів УРСР зобов'язала виконками місцевих Рад народних депутатів Кримської області вжити додаткових заходів для своєчасного надання в установленому порядку кримським татарам, які повертаються, земельних ділянок для будівництва житлових будинків...»

А) «відбудови»   Б) «відлиги»   В) «застою»   Г) «перебудови»

12. Встановіть послідовність епох, відображених на радянських пропагандистських плакатах:

А

Б

В

Г

13. Вкажіть, яке поняття є зайвим:

- А) відлига
- Б) застій
- В) дисидентство
- Г) перебудова

14. Карикатура, зображена на фото, акцентує увагу на ключовій проблемі

- А) упровадження однієї з «надпрограм» М. Хрущова
- Б) здійснення економічних «реформ О. Косигіна»
- В) виконання Продовольчої програми Л. Брежнєва
- Г) реалізації політики «перебудови» М. Горбачова

15. На карикатурі відображено

- А) проблеми реалізації курсу на перебудову
- Б) головний здобуток перебудови
- В) успішність процесу перебудови
- Г) незмінність курсу на перебудову

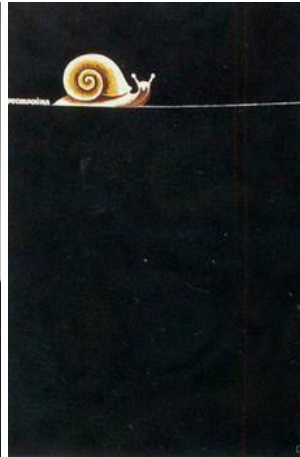
16. *Вкажіть основні напрямки курсу «перебудови»:

- А) перейти від інтенсивних методів господарювання до екстенсивних
- Б) усталити форми соціалістичного господарювання, створити єдину інформатизовану систему планування в загальносоюзному масштабі
- В) забезпечити демократизацію суспільного життя і реальне народовладдя
- Г) поліпшити матеріальний та культурний добробут населення
- Д) забезпечити СРСР і радянському народу чільне місце у спільноєвропейському просторі
- Е) ліквідувати цензуру, забезпечити вільне виявлення думки громадянами
- Ж) позбавити КПРС виняткової ролі в суспільному житті, розвинути багатопартієвість, плюралізм

17. Встановіть відповідність між поняттями та визначеннями:

1) гласність	А) можливість вільного, широкого обговорення відкритої та повної інформації з будь-якої суспільно значущої діяльності
2) демократизація	Б) втілення демократичних принципів у організації суспільства
3) інтеграція	В) необхідність вибору з кількох можливих рішень
4) альтернатива	Г) об'єднання, входження, злиття в одне ціле
- Д) спроба подолати стагнацію в економіці, вклавши значні кошти в модернізацію машинобудування, що мало призвести до зрушень в усіх галузях

18. Позначте курс, який у 1985 р. проголосив політик, зображений на ілюстрації:

А) реформації	Б) перебудови
В) великих змін	Г) стабілізації

19. Початком якого періоду в історії України вважається квітень 1985 р.:

А) відлиги	Б) демократизації суспільства
В) національного відродження	Г) перебудови

20. У якому уривку оцінено політичний курс перебудови?

- А) «Він, підвищивши рівень життя населення західноєвропейських країн, зміцнив політичну стабільність у регіоні та створив абсолютно нову, небачену досі, атмосферу співробітництва, взаємодопомоги й підтримки у відносинах між Західною Європою і Сполученими Штатами...»
- Б) «Проголошення цього курсу – важлива віха в історії. Він змінив життя сотень мільйонів громадян Радянського Союзу й країн Східної Європи. Найважливішим його надбанням стало знищення тоталітаризму, який упродовж 74 років сковував радянське суспільство...»
- В) «Цей курс виявився лише спробою відійти від жорсткої тоталітарної системи з її жахіттями кривавого терору, однак... лібералізація в жодному разі не зачіпала основ політичного устрою Радянського Союзу та підвалин його суспільного буття...»
- Г) «Він ствердив виключне право СРСР в умовах, коли виникає загроза справі соціалізму в країнах Східної Європи, загроза безпеці соціалістичної співдружності в цілому, на втручання у внутрішні справи країн, уключно з використанням військової сили...»

21. Проголошена радянським керівництвом політика відкритості у діяльності державних установ та свободи інформації, істотного ослаблення цензури:

- А) гласність   Б) декомунізація   В) перебудова   Г) прискорення

22. Яка з фотографій відображає суспільне життя в Україні в 1985 р.:

А)

Б)

В)

Г)

23. *Які судження щодо зображеної поштової марки є правильними?

Тверезість – норма життя

- А) має викривальний, сатиричний характер
- Б) відображає трудовий ентузіазм працівників
- В) присвячена здобуткам у культурному житті
- Г) пропагує переваги здорового способу життя
- Д) створено для підтримки однієї з кампаній «перебудови»
- Е) мала стимулювати патріотичні почуття, гордість за країну
- Ж) підштовхує до висновку про існування в суспільстві проблеми алкоголізму

24. У якому уривку з історичного джерела охарактеризовані окремі аспекти соціально-економічного розвитку України в період перебудови?

- А) «В Україні понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники унікальних сортів»
- Б) «За оцінками експертів у вітчизняному виробництві частка тіньового сектору фактично зрівнялась із часткою офіційною. Це явище супроводжувалося зростанням обсягу нелегального вивозу капіталу...»

В) «Продукція соціалістичної індустрії України зросла удвічі. Почали діяти нові підприємства (Запорізький комбінат, Новокраматорський машинобудівний завод, Криворізький металургійний завод)...

Г) «Характерним для цього періоду було суттєве зниження плану заготівель зерна, підвищення у 1,5—2 рази цін на сільськогосподарську продукцію, збільшення капіталовкладень у сільське господарство...»

25. Установіть послідовність появи понять в історії УРСР.

А) розвинений соціалізм   **Б)** політична реабілітація   **В)** гласність   **Г)** відбудова

26. Цитований уривок з історичного джерела доречно використовувати, характеризуючи суспільне життя України доби

«Соціалістичне самоврядування реалізується в умовах широкої гласності шляхом участі всього колективу та його громадських організацій у виробленні найважливіших рішень і контролі за їх виконанням, виборності керівників та єдиноначальності в управлінні підприємством...»

А) «відлиги»   **Б)** застою   **В)** перебудови   **Г)** незалежності

27. Коли в Українській РСР започатковано політику, на ідеологічній складовій якої акцентує увагу зображена карикатура?

А) квітень 1985 р.   **Б)** вересень 1989 р.   **В)** березень 1990 р.   **Г)** липень 1991 р.

28. Визначте, про яке явище в суспільному житті часів перебудови йдеться в уривку:

«...Можливість отримання правдивої інформації про те, що відбувається в країні та світі, пом'якшення цензури, можливість критики державних і партійних органів, можливість говорити, писати і знати правду, не боячись наслідків, можливість дізнатися про історичне минуле народу, відкрити людям те, що від них приховували».

А) гласність   **Б)** демократизація
В) лібералізація   **Г)** плюралізм

29. Поняття і терміни «перебудова», «гласність», «плюралізм» набули значного поширення в радянській Україні в період:

А) 1946-1953 рр.   **Б)** 1953-1964 рр.   **В)** 1964-1985 рр.   **Г)** 1985-1991 рр.

30. Визначте, про яке явище в суспільному житті часів перебудови йдеться в уривку:

«_____ - це якісне «оновлення» політичної системи СРСР на основі: панування закону, дотримання прав людини, забезпечення індивідуальної свободи особистості; скорочення бюрократичного управлінського апарату; зміцнення місцевого самоврядування та децентралізація

влади».

- А) гласність
- Б) лібералізація
- В) свобода слова
- Г) федералізація

31. Вкажіть, якого періоду історії УРСР стосується зображений плакат:

- А) відлига
- Б) застій
- Б) перебудова
- Г) незалежність
- В)

32. Політика гласності у роки перебудови сприяла:

- А) загостренню соціально-економічної кризи, стрімкому зростанню цін
- Б) запровадженню продажу товарів за картками споживача з купонами
- В) зростанню соціальної та національної активності українського суспільства
- Г) проведенню перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР

33. Установіть відповідність між періодами та радянськими пропагандистськими плакатами, що їх характеризують.

- 1) повоєнна відбудова та розвиток (1946 — 1950-ті рр.)
- 2) політичної та економічної лібералізації суспільства (1953—1964 рр.)
- 3) загострення кризи радянської системи (1965—1985 рр.)
- 4) розпад Радянського Союзу та відродження незалежності (1985—1991 рр.)

А

Б

В

Г

Д

34. Політика гласності у роки перебудови сприяла:

- А) загостренню соціально-економічної кризи, стрімкому зростанню цін
- Б) запровадженню продажу товарів за картками споживача з купонами
- В) зростанню соціальної та національної активності українського суспільства
- Г) проведенню перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР

35. Установіть відповідність між періодами та радянськими пропагандистськими плакатами, що їх характеризують.

- 1) повоєнна відбудова та розвиток (1946 — 1950-ті рр.)
- 2) політичної та економічної лібералізації суспільства (1953—1964 рр.)
- 3) загострення кризи радянської системи (1965—1985 рр.)
- 4) розпад Радянського Союзу та відродження незалежності (1985—1991 рр.)

36. Вкажіть поняття, що вважають однією із складових курсу горбачовської «перебудови», про яке йдеться в уривку:

«Термін ... означав щось проміжне між свободою слова, на яку партія так і не наважилася, і тотальним інформаційним контролем...»

- А) гласність   Б) плюралізм   В) лібералізація   Г) прискорення

37. Позначте мету політики гласності, запровадженої партійно-радянським керівництвом СРСР у період «перебудови»:

- А) впровадження нової політичної системи на основі панування закону, дотримання прав людини
- Б) пом'якшення цензури, можливість говорити правду, критикувати органи влади, отримувати об'єктивну інформацію
- В) поступовий перехід влади на всіх рівнях від партійного апарату до рад народних депутатів
- Г) скорочення бюрократичного апарату, зміцнення місцевого самоврядування та децентралізація влади

38. Який із плакатів було створено в період розпаду Радянського Союзу та відродження незалежності України:

А)

Б)

В)

Г)

39. Установіть послідовність епох, відображених на радянських пропагандистських плакатах.

А

Б

В

Г

40. Принцип суспільно-політичного й соціального розвитку, що випливає з існування декількох (чи багатьох) незалежних начал політичних знань і розуміння буття:

А) багатопартійність   Б) демократія   В) плюралізм   Г) поліконфесійність

41. Установіть відповідність між поняттями та їхніми визначеннями.

1) плюралізм	А) можливість соціальних груп висловлювати різні позиції, погляди через своїх представників у політичних і громадських організаціях
2) радянізація	Б) практика, згідно нехтуванням об'єктивними законами історичного процесу, суб'єктивними бажаннями й довільними рішеннями осіб, які здійснюють її
3) волюнтаризм	В) спроба реабілітації Й. Сталіна в історії та відновлення його політичного курсу, повернення до політики терору
4) космополітизм	Г) теорія і практика, в основу яких покладено тезу про пріоритетність загальнолюдських цінностей над цінностями окремої нації
	Д) насильницьке насаджування на певній території норм економічного, суспільно-політичного, культурного життя, утверджених у СРСР

42. Позначте визначення терміна «плюралізм»:

- А) принцип суспільно-політичного та соціального розвитку, що базується на існуванні декількох чи багатьох незалежних начал політичних знань і розуміння буття
- Б) повна незалежність держави від інших держав у її внутрішній і зовнішній

політиці

В) тимчасове призупинення або припинення функціонування окремих елементів або інститутів політичної системи

Г) метод господарювання, що поєднує централізоване керівництво з певною господарською самостійністю підприємств

43. Установіть послідовність створення документів, уривки з яких наведено.

А) «Сприяти ознайомленню широких кіл української громадськості з Декларацією прав людини. Домагатися, щоб цей міжнародний правовий документ став основним у відносинах поміж особою і державою...»

Б) «У книзі, яка має назву “Україно наша Радянська”, непомірно багато місця відводиться минулому України, її дожовтневій історії, водночас слабо показуються такі епохальні події, як перемога Великого Жовтня, боротьба за побудову соціалізму...»

В) «Соціалістичне самоврядування реалізується в умовах широкої гласності шляхом участі всього колективу та його громадських організацій у виробленні найважливіших рішень і контролі за їх виконанням, виборності керівників та єдиноначальності в управлінні підприємством...»

Г) «Ми, партія УРСР, є партія інтернаціоналістів. Боротьбу за самостійну Україну ми розвиватимемо разом із громадянами інших національностей, які населяють Україну...»

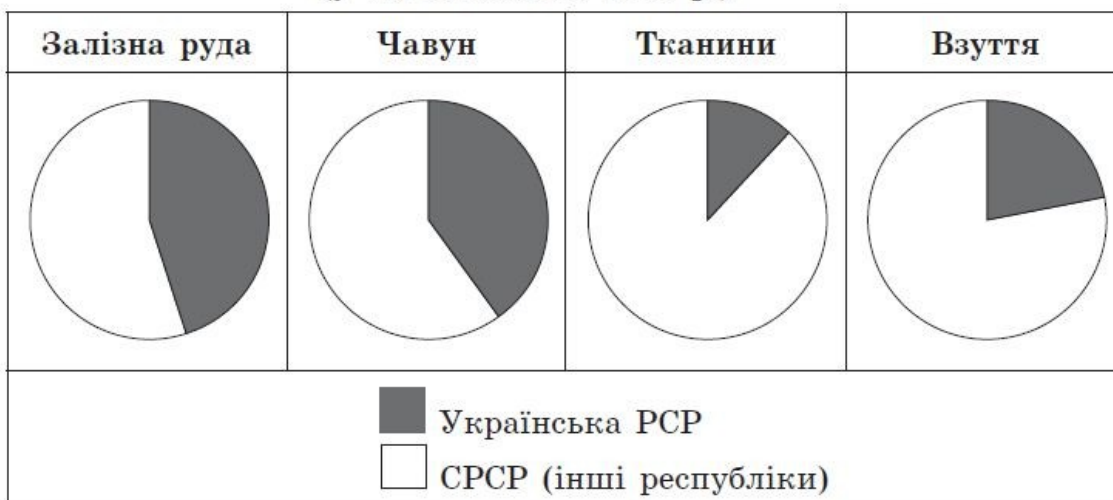
44. Що стало однією з причин економічних перетворень, розпочатих у середині 1980-х рр.?

А) зростання світових цін на нафту і газ   **Б)** масові акції протесту — «мітингова демократія»

В) розпад світової соціалістичної системи   **Г)** уповільнення темпів економічного зростання

45. Яке судження про економічний розвиток УРСР у другій половині 1980-х рр. підтверджує наведена діаграма?

**Частка УРСР у загальносоюзному промисловому виробництві
(у %, станом на 1989 р.)**

А) у другій половині 1980-х рр. економіка УРСР була найменш матеріало- та енергозатратною, ніж економіка СРСР у цілому

Б) якість товарів вітчизняної легкої промисловості в 1980-х рр. була низькою, тому великим попитом у населення користувалися імпортні товари

В) упродовж 1980-х рр. в економіці УРСР зберігалася тенденція щодо переважання виробництва товарів групи «А»

Г) у середині 1980-х рр. в економічній сфері партійно-державне керівництво УРСР обрало стратегію прискорення

8.1.2. Активізація суспільних рухів. Декларація про державний суверенітет України

1. Яку позицію займало партійне керівництво УРСР на чолі з В. Щербицьким щодо реформаторського курсу М. Горбачова впродовж 1985-1987 рр.:

А) підтримка та активне впровадження в республіці партійного курсу на демократизацію суспільного життя

Б) офіційна підтримка курсу «перебудови» та фактичне блокування реформаторських кроків союзного партійного керівництва

В) засудження курсу «перебудови» та розроблення власної концепції реформування УРСР на засадах ринкової економіки

Г) категорична відмова від підтримки курсу «перебудови», ініціювання заходів, спрямованих на усунення М. Горбачова від влади

2. Радянська республіка, яка в добу «перебудови» вважалася «заповідником застою»:

А) Білоруська РСР   Б) Естонська РСР   В) Молдовська РСР   Г) Українська РСР

3. Позначте, в якому році в СРСР, завдяки активності церкви та віруючих, відбулося святкування тисячоліття хрещення Русі:

А) 1980 рік **Б) 1985 рік**

В) 1988 рік **Г) 1990 рік**

4. У якому році з'явилась така заява Ради у справі релігії при Раді міністрів УРСР:

«...при умові беззастережного дотримання Конституції... греко-католики можуть користуватися усіма правами, встановленими для релігійних об'єднань...»?

А) 1946 г.   Б) 1985 г.   В) 1987 г.   Г) 1989 г.

5. Українська православна церква (УПЦ), що об'єднала православні єпархії, парафії та монастирі на всій території УРСР, постала внаслідок:

А) рішення собору Російської православної церкви (РПЦ) у січні 1990 р.

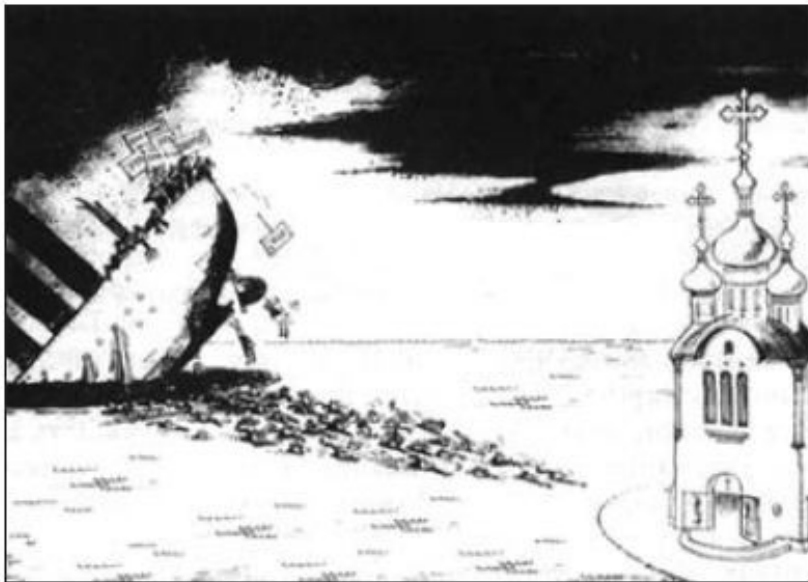
Б) утвердження відродження Української автокефальної церкви (УАПЦ) на Всеукраїнському православному соборі в Києві в червні 1990 р.

В) святкування тисячоліття хрещення Русі в 1988-1989 рр.

Г) об'єднання УАПЦ та частини прихильників УПЦ МП у червні 1992 р.

6. Яке явище суспільного життя України 1980—1990-х рр. відображає карикатура?

- А) залучення владою церкви до вирішення гострих соціальних проблем суспільства
- Б) намагання церкви зупинити зубожіння населення та соціальну диференціацію
- В) погіршення матеріального добробуту та спроби покращити його за рахунок церкви
- Г) розчарування в старих ідеологічних догмах та повернення до традиційних цінностей

7. Процеси «перебудови» в СРСР привели в Україні до

- А) появи дисидентського руху
- Б) подолання економічних проблем
- В) зростання життєвого рівня населення
- Г) зростання національної самосвідомості українців

8. Перші за радянських часів альтернативні вибори, делегатів З'їзду народних депутатів СРСР, відбулися навесні:

- А) 1922 р.
- Б) 1924 р.
- В) 1985 р.
- Г) 1989 р.

9. Яка з фотографій засвідчує спалах громадсько-політичної активності в УРСР за доби «перебудови»:

- А)
- Б)

В) Г)

10. Першою національною незалежною громадською організацією в Україні прийнято вважати:

- А) Український культурологічний клуб   Б) Українську Гельсінську спілку
В) Товариство української мови   Г) Народний рух України за перебудову

11. Погляди, висловлені в уривку, були характерними для українських:

«Я не вірив горбачовській перебудові. Ми з 60-х років уже знали більше, ніж вони офіційно сказали у 80-ті роки. Просто ми вважали, що добре, що є така політика, бо вона розхитувала імперію і розхитувала комуністичну ідеологію, але намагання побудувати щось там на піску, на базі тої самої ідеології, лібералізувавши її, що намагався зробити Горбачов, було безперспективне, і ми це прекрасно розуміли, але ми підтримували це тому, що воно працювало на нас».

- А) дисидентів   Б) комуністів   В) космополітів   Г) шістдесятників

12. Дисидент, який у 1987 р. відновив видання «Українського вісника»:

- А) Іван Дзюба   Б) Іван Драч
В) Євген Сверстюк   Г) В'ячеслав Чорновіл

13. Першими відносно вільними виборами в СРСР прийнято вважати:

- А) вибори делегатів XIX Всесоюзної партійної конференції
Б) вибори до I з'їзду народних депутатів СРСР
В) вибори до Верховної Ради УРСР 12-го скликання (Верховної Ради України 1-го скликання)
Г) вибори Президента СРСР на I з'їзді народних депутатів СРСР

14. Керівник Української Гельсінської спілки, яка була утворена (відновлена) у 1988 р.:

- А) Іван Дзюба   Б) Левко Лук'яненко
В) Олександр Мороз   Г) Микола Руденко

15. *Вкажіть національні громадські організації, утворені станом на 1989 р. в умовах політичних реформ і лібералізації суспільного життя:

- А) Товариство Лева

- Б)** Товариство української мови ім. Т. Г. Шевченка
- В)** Українське історико-просвітницьке товариство «Меморіал»
- Г)** Український культурологічний клуб
- Д)** Всеукраїнське товариство репресованих
- Е)** Всеукраїнське студентське братство
- Ж)** Українська робітничо-селянська спілка

16. Укажіть подію, яка відбулася 1989 року:

- А)** голодування студентів у Києві
- Б)** перетворення Української групи сприяння виконанню Гельсінських угод на Українську Гельсінську спілку
- В)** установча конференція Товариства української мови ім. Тараса Шевченка
- Г)** утворення живого ланцюга «Українська хвиля» між Львовом і Києвом з нагоди річниці злуки УНР і ЗУНР

17. Українській мові було надано статус державної, визначено її статус, сфери і порядок уживання:

- А)** Конституцією УСРР 1929 р.
- Б)** Законом УРСР «Про мови в Українській РСР», введеним у дію з 1 січня 1990 р.
- В)** Актом проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.
- Г)** Конституцією України 28 червня 1996 р.

18. Вкажіть назву закону, цитованого в уривку:

«... Відповідно до Конституції Української РСР державною мовою Української Радянської Соціалістичної Республіки є українська мова. ... Українська РСР створює необхідні умови для розвитку і використання мов інших національностей в республіці... Мовами міжнаціонального спілкування в Українській РСР є українська, російська та інші мови».

- А)** Закон України «Про освіту»
- Б)** Закон України «Про свободу совісті та релігійних організацій»
- В)** Закон України «Про мови в Українській РСР»
- Г)** Закон України «Про основи законодавства України про культуру»

19. Установіть послідовність:

- А)** лисенківщина
- Б)** прийняття закону «Про мови в УРСР»
- В)** перехід до загальнообов'язкової середньої освіти
- Г)** «цькування» О. Гончара за його роман «Собор»

20. Встановіть послідовність подій:

- А)** схвалення Верховною Радою УРСР Закону «Про мови в Українській РСР»
- Б)** обрання Б. Патона президентом АН УРСР

В) ухвалення останньої Конституції СРСР

Г) обрання М. Горбачова Генеральним секретарем ЦК КПРС

21. В уривку документа відображено зрушення в політичному та соціально-економічному розвитку Української РСР в період

«...Багато зараз незвичного в нашій країні: скажімо, багатомандатні округи з виборів до Рад; спільні з іноземними фірмами підприємства; самофінансування заводів та фабрик, радгоспів і колгоспів; зняття обмежень з підсобних господарств, ...розширення кооперативної діяльності; заохочення індивідуальної трудової діяльності в дрібному виробництві й торгівлі...»

А) відбудови   **Б)** «відлиги»   **В)** застою   **Г)** перебудови

22. Зазначені в цитованому документі зміни названо «незвичними», оскільки вони

«...Багато зараз незвичного в нашій країні: скажімо, багатомандатні округи з виборів до Рад; спільні з іноземними фірмами підприємства; самофінансування заводів та фабрик, радгоспів і колгоспів; зняття обмежень з підсобних господарств, ...розширення кооперативної діяльності; заохочення індивідуальної трудової діяльності в дрібному виробництві й торгівлі...»

А) йшли в розріз з комуністичною теорією

Б) утверджували однопартійну систему

В) створювали ілюзію економічного процвітання

Г) були запроваджені як тимчасові

23. Заходи, указані в цитованому документі, упроваджували з метою

«...Багато зараз незвичного в нашій країні: скажімо, багатомандатні округи з виборів до Рад; спільні з іноземними фірмами підприємства; самофінансування заводів та фабрик, радгоспів і колгоспів; зняття обмежень з підсобних господарств, ...розширення кооперативної діяльності; заохочення індивідуальної трудової діяльності в дрібному виробництві й торгівлі...»

А) подолання кризових явищ у радянській економіці

Б) формування потужного державного сектора економіки

В) відновлення адміністративних методів управління

Г) утвердження екстенсивних методів господарювання

24. Проект програми НРУ (Народного руху України за перебудову) схвалили загальні збори президії СПУ (спілки письменників України) на початку:

А) 1985 р.   **Б)** 1987 р.   **В)** 1989 р.   **Г)** 1992 р.

25. Загальноукраїнський страйк як форму соціально-політичного протесту в Українській РСР влітку 1989 р. започаткували

А) шахтарі   **Б)** учителі   **В)** металурги   **Г)** лікарі

26. 15 липня 1989 року масовий шахтарський страйк розпочали працівники:

А) шахти «Ясинівська Глибока» м. Макіївки

Б) шахти ім. В. Менжинського об'єднання «Первомайськвугілля»

В) орендного підприємства «Шахта ім. О. Засядька»

Г) копальні «Благодатна» м. Павлограда

27. Укажіть, який період характеризує наведений уривок із джерела.

«... Майже всі вимоги, видані “на-гора” страйкуючими, що стосуються, здавалося б, найповсякденніших умов праці й побуту шахтарів, вимоги, які за традицією іменуються економічними, насправді прямо виходять на політику. Всі вони сконцентровані на одному: проголошену економічну реформу треба проводити в життя, нехай, нарешті, стануть реальністю самостійність підприємств, самоврядування трудових колективів, самофінансування і госпрозрахунок».

А) відбудови   **Б)** «відлиги»   **В)** застою   **Г)** перебудови

28. Які події суспільно-політичного життя стали причиною реакції партійно-державного керівництва СРСР часів перебудови, яку зображено на карикатурі?

А) економічні проблеми

Б) зовнішньополітичні виклики

В) національні рухи

Г) страйки робітників

29. Установіть послідовність подій:

А) постанова пленуму ЦК КПРС про перебудову і кадрову політику партії

Б) відставка Володимира Щербицького з поста першого секретаря ЦК КПУ

В) катастрофа на ЧАЕС

Г) обрання Михайла Горбачова генеральним секретарем ЦК КПРС

30. Позначте подію, яка стосується розгортання національно-визвольного руху в Україні:

А) утворення виборних засад в управлінні промисловими підприємствами

Б) прийняття постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР про боротьбу з алкоголізмом

В) обрання Генеральним секретарем ЦК КПРС М. Горбачова

Г) створення Народного руху України за перебудову

31. У якому році відбулась описана в цитованому документі подія?

«...Сам факт проведення з'їзду – серйозна поразка [компартийного] апарату. Тривалий час Україна була республікою «застою» й, нарешті, вона сказала своє вагоме слово. Було враховано помилки інших республік, і ми прийшли до з'їзду без катаклізмів... З'їзд став силою, що консолідувала людей різних поколінь, політичних поглядів, багатьох організацій».

- А) 1988 г.   Б) 1989 г.   В) 1990 г.   Г) 1991 г.**

32. Що стало результатом описаної в цитованому документі події?

«...Сам факт проведення з'їзду – серйозна поразка [компартийного] апарату. Тривалий час Україна була республікою «застою» й, нарешті, вона сказала своє вагоме слово. Було враховано помилки інших республік, і ми прийшли до з'їзду без катаклізмів... З'їзд став силою, що консолідувала людей різних поколінь, політичних поглядів, багатьох організацій».

- А) відновлення діяльності Української Гельсінської групи
Б) відкриття клубу творчої молоді «Супутник»
В) створення Народного руху України за перебудову
Г) легалізація Української робітничо-селянської спілки

33. Подія, описана в цитованому джерелі

«...Сам факт проведення з'їзду – серйозна поразка [компартийного] апарату. Тривалий час Україна була республікою «застою» й, нарешті, вона сказала своє вагоме слово. Було враховано помилки інших республік, і ми прийшли до з'їзду без катаклізмів... З'їзд став силою, що консолідувала людей різних поколінь, політичних поглядів, багатьох організацій».

- А) засвідчила факт розпаду Радянського Союзу
Б) сприяла початку люстрації корумпованої влади
В) започаткувала процес розроблення нової Конституції
Г) була складовою процесу формування багатопартійності

34. Проекти статутів Товариства української мови ім. Т. Шевченка та Народного руху України за перебудову було надруковано в газеті:

- А) «Відомості Верховної Ради УРСР»
Б) «Літературна Україна»
В) «Правда України»
Г) «Україна молода»

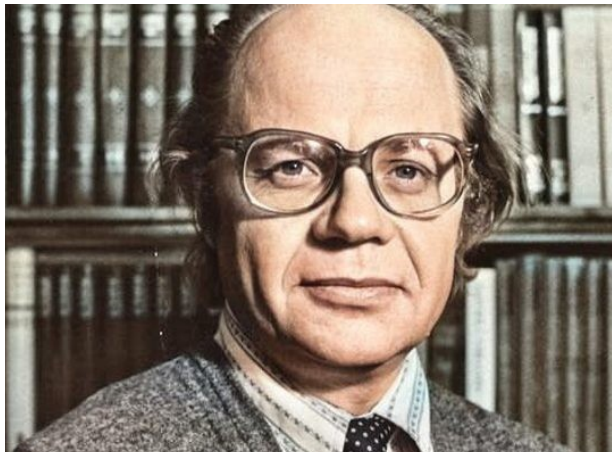
35. Вкажіть головну мету діяльності Народного руху України, спираючись на даний уривок:

«... Рух визначає – побудову в Україні демократичного й гуманного суспільства, в якому буде досягнуто справжнє народовладдя, добробут народу, умови для гідного життя людини, відродження та всебічний розвиток української нації, забезпечення національно-культурних потреб усіх етнічних груп республіки: створення суверенної української держави».

- А) відродження та всебічний розвиток української нації**

- Б) забезпечення національно-культурних потреб усіх етнічних груп
- В) побудова демократичного й гуманного суспільства в суверенній українській державі
- Г) створення умов для гідного життя людини

36. Прочитайте факти біографії культурного і громадського-політичного діяча й укажіть його.

«Народився у 1936 р. на Київщині. Поет і громадсько-політичний діяч. Навчався у Київському університеті. Поет-шістдесятник, автор збірок «Соняшник», «Корінь і крона» тощо, кіносценаріїв, публіцистики. Перший голова Народного руху України. Народний депутат кількох скликань».

- А) Іван Драч   Б) Віталій Коротич   В) Борис Олійник   Г) Дмитро Павличко

37. Зазначте, яка з подій відбулася у вересні 1989 р.:

- А) установчий з'їзд Народного Руху України за перебудову
- Б) святкування тисячоліття хрещення Русі
- В) перші шахтарські страйки в Донбасі
- Г) вибори до Верховної Ради УРСР

38. У відповідність подію з її наслідком

1) початок діяльності Української робітничо-селянської спілки	А) організаційне оформлення українського визвольного руху в роки Другої світової війни
2) ухвалення програми Народного руху України за перебудову	Б) зростання ролі правозахисної діяльності в українському дисидентському русі
3) утворення Української головної визвольної ради	В) зародження українського дисидентського руху
4) заснування Української Гельсінської групи	Г) проголошення незалежності України
	Д) організаційне оформлення легальної опозиції комуністичному режиму в Україні

39. Встановіть послідовність суспільно-політичних подій 1950-1980-х рр.:

- А) засудження культу особи Й. Сталіна на XX з'їзді КПРС
- Б) заснування Української громадської групи сприяння виконанню Гельсінських угод
- В) проведення Установчого з'їзду Народного руху України за перебудову
- Г) створення Л. Лук'яненком Української робітничо-селянської спілки

40. Установіть послідовність подій, відображених в уривках джерел.

- А) «...Перший секретар ЦК КПУ М. Підгорний докоряв Драчеві, Дзюбі та Вінграновському, що їхні твори використовують українські буржуазні націоналісти за кордоном...»
- Б) «...Головною метою діяльності Рух визначає: побудову в Україні демократичного суспільства..., відродження української нації; Рух діє в межах Конституції УРСР...»
- В) «На ряді творів, видрукованих у журналі [“Вітчизна”], позначилась національна обмеженість: автори змальовують український народ ізольовано, у відриві від інших радянських народів, зокрема від великого російського народу...»
- Г) «Протягом останніх кількох років у СРСР проводяться політичні репресії над молодими людьми із середовища творчої та наукової інтелігенції... В Україні... симптоми сталінізму виявляються ще виразніше і брутальніше...»

41. Перша некомуністична партія в УРСР, заснована в жовтні 1989 р. у Львові, що проголосила як мету «відновлення УНР, проголошеної Центральною радою в січні 1918 р., у її етнографічних кордонах» і вважала, що УРСР є «не республікою, а колоніальною адміністрацією в Україні»:

- А) Українська національна партія
- Б) Українська республіканська партія
- В) Партія зелених України
- Г) Соціал-демократична партія України

42. Перша офіційно зареєстрована Міністерством юстиції УРСР партія, яка знаходилася в опозиції до КПУ:

- А) Народний рух України
- Б) Партія зелених України
- В) Соціалістична партія України
- Г) Українська республіканська партія

43. Установіть за фактами біографії особу діяча доби перебудови:

«Український дисидент, громадський і державний діяч. У 1958 р. заснував Українську робітничо-селянську спілку. Заарештований в 1961 р. за антирадянську діяльність і до 1976 р. перебував у мордовських таборах. У 1990—1992 рр. — голова Української республіканської партії, автор тексту Акта проголошення незалежності України.»

- А) Л. Лук'яненко
- Б) Є. Сверстюк
- В) С. Хмара
- Г) В. Чорновіл

44. Наведені історичні джерела доречно використовувати, створюючи презентацію на тему:

- А) «Активізація дисидентського руху в Україні»
- Б) «Початок державотворчих процесів в Україні»
- В) «Формування багатопартійної системи в Україні»
- Г) «Повернення історичної пам'яті народу України»

45. Захід організований Народним Рухом України у січні 1990 р.:

- А) «живий ланцюг»
- Б) «мітингова демократія»
- В) «оксамитова революція»
- Г) «революція на граніті»

46. Вкажіть міста, назви яких пропущено в уривку:

«21 січня 1990 р. від _____ через _____ до _____ із нагоди відзначення роковин «Акти Злуки» УНР та ЗУНР протягнувся «живий ланцюг».

- А) Івано-Франківськ, Суми, Донецьк
- Б) Івано-Франківськ, Львів, Київ
- В) Луганськ, Київ, Тернопіль
- Г) Ужгород, Львів, Дніпропетровськ

47. Зображений на фото 1990 р. «живий ланцюг» було простягнуто на честь річниці:

- А) Перемоги над нацизмом
- Б) «листопадового зриву»
- В) «зимового походу» армії УНР
- Г) Акта «злуки»

48. Позначте, на відзначення якої події Народний рух у 1990 році організував акцію «Українська хвиля», протягнувши «живий ланцюг» між Львовом і Києвом:

- А) проголошення Української Народної Республіки
- Б) проголошення незалежності Української Народної Республіки
- В) бою під Крутами
- Г) проголошення Акта злуки УНР і ЗУНР

49. Подія, якій була присвячена акція 21 січня 1990 р. – утворення «живого ланцюга» між Києвом і Львовом:

- А) Акт Злуки
- Б) бій під Крутами
- В) день проголошення УНР
- Г) свято Водохреща

50. Акція Народного руху України «Українська хвиля» (1990 р.) – утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва – присвячувалася

- А) прийняттю Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України
- Б) відзначенню річниці проголошення Директорією УНР Універсалу про возз'єднання УНР та ЗУНР
- В) підтримці головних політичних вимог, висунутих учасниками шахтарського страйку
- Г) проведенню перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР

51. Позначте подію, про яку йдеться в уривку з джерела:

«... наймасовіша в Україні акція періоду «перебудови», мета якої полягала в тому, щоб не лише відокремити національну історію від радянської, а й протиставити «справжнє», «природне» возз'єднання України 1919 р. «штучному» возз'єднанню 1939 р. Так само звернення до історичного досвіду було і засобом протиставлення «справжньої» державності (УНР і ЗУНР) «штучній» - радянській.»

- А) «живий ланцюг» в січні 1990 р.
- Б) мітинг киян у серпні 1991 р.
- В) мітинг та голодування студентів в жовтні 1990 р. – «революція на граніті»
- Г) страйк на шахті «Ясинівська-Глибока» в Макіївці в липні 1989 р.

52. Яка подія відбулась у другій половині 1980-х рр.?

- А) запровадження системи виборів на альтернативній основі
- Б) скасування статті 6 Конституції СРСР, розпуск КПРС
- В) схвалення нової Конституції розвинутого соціалізму
- Г) утворення Української Гельсінської групи

53. Позначте, коли відбулися вибори до Верховної Ради УРСР, описані в уривку:

«... які вперше за радянських часів були альтернативними (на 450 мандатів у Верховну раду УРСР претендувало майже 3 тис. кандидатів)...».

- А) квітень 1985 р.
- Б) вересень 1989 р.
- В) березень 1990 р.
- Г) грудень 1990 р.

54. Вкажіть дату, пропущену в уривку:

«Безперечно, центральною подією у суспільному житті республіки цього періоду були вибори у березні _____ року народних депутатів Верховної Ради України... Вихід на політичну арену значної кількості нових громадських формувань суттєво змінив сам характер виборів, зробивши основний акцент на їхній альтернативності».

- А) 1985 рік
- Б) 1989 рік
- В) 1990 рік
- Г) 1994 рік

55. Вкажіть, що стало важливим кроком до об'єднання національно-демократичних сил наприкінці 1980-х рр.:

- А) падіння авторитету Комуністичної партії в суспільстві
- Б) проведення акції «Українська хвиля» - утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва
- В) проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради
- Г) формування всеукраїнської організації – Народного руху України за перебудову

56. На перших альтернативних виборах до Верховної Ради УРСР у березні 1990 р. більшість місць здобули кандидати:

- А) блоку комуністів і безпартійних
- Б) Комуністичної партії України
- В) Народного руху України за перебудову
- Г) Української республіканської партії

57. Вкажіть, якими були наміри Народної ради – демократичної опозиції Верховної Ради – в процесі суверенізації України:

- А) вийти з-під контролю центрального радянського керівництва
- Б) підписати новий союзний договір
- В) подолати економічну кризу
- Г) розбудувати незалежну демократичну Україну

58. Позначте прізвище політичного діяча, одного із засновників, а згодом і голови Народного руху України, автора книг «Лихо з розуму» та «Правосуддя чи рецидиви терору?», що редагував самовидавничий часопис «Український вісник».

- А) Л. Лук'яненко
- Б) І. Драч
- В) І. Юхновський
- Г) В. Чорновіл

59. Керівник комуністичної більшості Верховної Ради України 1-го скликання («група 239»):

- А) Станіслав Гуренко
- Б) Леонід Кравчук
- В) Олександр Мороз
- Г) Іван Плющ

60. Вкажіть, як називалося перше опозиційне об'єднання депутатів у Верховній Раді України 1990-1994 рр.:

- А) «група 239»
- Б) Народна рада

В) «За радянську суверенну Україну»   Г) Демократичне об'єднання

61. Як називалась парламентська опозиція у Верховній Раді УРСР (Верховній Раді України 1-го скликання, 1990-1994 рр.)?

А) «Група 239»   Б) Народна Рада   В) Українська Гельсінська група   Г) Народний рух України

62. Вкажіть, хто був обраний головою Верховної Ради Української РСР у червні 1990 р. після демаршу В. Івашка, який, покинувши республіку під час XXVIII з'їзду КПРС, взагалі перейшов на партійну роботу до Москви:

А) Л. Кравчук   Б) О. Мороз   В) І. Плющ   Г) І. Юхновський

63. Виняткове право здійснювати владу незалежно від будь-кого:

А) самодержавство   Б) суверенітет   В) тиранія   Г) узурпація

64. Позначте документ, наведений в уривку:

«Верховна Рада Української РСР, виражаючи волю народу України, прагнучи створити демократичне суспільство, виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобод людини, шануючи національні права всіх народів, дбаючи про повноцінний політичний, економічний, соціальний і духовний розвиток народу України, визнаючи необхідність побудови правової держави, маючи на меті утвердити суверенітет і самоврядування народу України, проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах»

А) Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.

Б) Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.

В) відомість про результати Всеукраїнського референдуму від 1 грудня 1991 р.

Г) Конституція України від 28 червня 1991 р.

65. Позначте документ, з якого наведено уривок:

«...Виражаючи волю народу України, прагнучи створити демократичне суспільство, виходячи з потреб всебічного забезпечення прав і свобод людини, визнаючи необхідність побудови правової держави, маючи на меті утвердити суверенітет і самоврядування народу України, Верховна Рада УРСР проголосила державний суверенітет України».

- А) Акт проголошення незалежності України
- Б) Декларація про державний суверенітет України
- В) закон «Про економічну самостійність Української РСР»
- Г) постанова Верховної Ради Української РСР «Про проведення референдуму в Українській РСР 17 березня 1991 року»

66. Вкажіть, коли було прийнято Декларацію про державний суверенітет України:

- А) 15 травня 1990 р.
- Б) 16 червня 1990 р.
- В) 24 серпня 1991 р.
- Г) 1 грудня 1991 р.

67. Вкажіть правильне твердження про фактичний початок конституційного процесу в Україні:

- А) після прийняття Декларації про державний суверенітет України
- Б) після прийняття Акта про незалежність України
- В) після проведення референдуму і виборів Президента України
- Г) після укладення конституційного договору між Верховною Радою і Президентом України

68. Подія, яка відбулася у липні 1990 р.:

- А) Верховна Рада УРСР прийняла «Акт проголошення незалежності України»
- Б) виник Народний рух України
- В) парламент УРСР затвердив декларацію «Про державний суверенітет України»
- Г) сталася катастрофа на Чорнобильській АЕС

69. 16 липня 1990 р. Верховна Рада УРСР ухвалила ...:

- А) Акт проголошення незалежності України
- Б) Декларацію про державний суверенітет України
- В) Закон «Про економічну самостійність Української РСР»
- Г) угоду про створення Співдружності Незалежних Держав (СНД)

70. Наведені положення документа декларують право України на «Українська РСР самостійно визначає свій економічний статус і закріплює його в законах. ...Українська РСР має право на свою частку в загальносоюзному багатстві. ...Відносини Української РСР з іншими радянськими республіками будуються на основі договорів, укладених на принципах рівноправності, взаємоповаги і невтручання у внутрішні справи...».

- А) плюралізм
- Б) суверенітет
- В) незалежність
- Г) гласність

71. *Які з названих понять характеризують період перебудови в СРСР?

- А) гласність
- Б) масова приватизація
- В) «парад суверенітетів»
- Г) політичний плюралізм
- Д) розвинутий соціалізм
- Е) самвидав
- Ж) «шокова терапія»

72. Позначте документ, витяг з якого подано нижче:

«Українська РСР забезпечує верховенство Конституції та законів Республіки на своїй території. Українська РСР самостійно визначає свій економічний статус і закріплює його в законах... ... Українська РСР має право на власні Збройні Сили...».

- А) Декларація про державний суверенітет України
- Б) Акт проголошення незалежності України
- В) Декларація прав національностей України
- Г) Закон «Про економічну самостійність Української РСР»

73. *Вкажіть передумови прийняття Декларації про державний суверенітет України:

- А) «парад суверенітетів», що розпочався у СРСР, захопивши і найбільшу союзнą республіку - РРФСР
- Б) політика союзного центру, який вимагав підписання нового союзного договору
- В) розпуск парламентської більшості, званої як група «За Радянську суверенну Україну» («група 239»)
- Г) поживавлення суспільного життя, виникнення багатопартійності
- Д) спроба державного перевороту, що загрожувала поверненням до часів «застою»
- Е) настрої широких народних мас, їх прагнення до самостійності як засобу вирішення накопичених проблем
- Ж) перша в історії СРСР масовий шахтарський страйк, підтриманий робітниками інших галузей

74. Позначте назву документа, який містить такі слова:

«...Громадяни Республіки всіх національностей становлять народ України. Народ України є єдиним джерелом влади в республіці. ...Українська РСР забезпечує верховенство Конституції та законів Республіки на своїй території».

- А) Закон про внесення змін до Конституції України
- Б) Закон про місцеві ради народних депутатів
- В) Декларація про державний суверенітет України
- Г) Акт проголошення незалежності України

75. Установіть послідовність подій.

- А) створення Народного руху України за перебудову
- Б) аварія на Чорнобильській АЕС
- В) перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР
- Г) ухвалення Декларації про державний суверенітет України

76. Зображена карикатура акцентує увагу на суперечливих наслідках реалізації

- А) «надпрограм» М. Хрущова
Б) економічної реформи О. Косигіна
В) продовольчої програми Л. Брежнєва
Г) політики «перебудови» М. Горбачова

77. Зазначте мету ухвалення Верховною Радою УРСР Закону «Про економічну самостійність Української РСР»

- А) впровадження в Україні основних засад політики «перебудови»
Б) втілення положень Декларації про державний суверенітет України
В) подолання наслідків спроби державного перевороту 19-21 серпня 1921 р.
Г) реалізація рішень Всесоюзного референдуму 17 березня 1991 р.

78. Закон «Про економічну самостійність УРСР» був прийнятий:

- А) з метою реалізації положень Декларації про державний суверенітет УРСР
Б) з метою реалізації рішень Всесоюзного референдуму, що відбувся 17 березня 1991 р.
В) після прийняття Акта проголошення незалежності України
Г) як складова політики перебудови в СРСР

79. Тривале зростання загального рівня цін, що є свідченням зниження купівельної спроможності грошей:

- А) гіперінфляція   Б) дефляція   В) інфляція   Г) стагфляція

80. Зображений на фото документ, що видавався місцевими радами в Україні, свідчить про

- Б)** акцентує увагу на вадах системи оплати праці та заохочення працівників культури
- В)** пропагує здобутки та переваги радянського способу життя
- Г)** створено в роки «перебудови»
- Д)** художніми засобами відображено дефіцит товарів широкого вжитку
- Е)** присвячено здобуткам у мистецькому житті
- Ж)** стимулює почуття патріотизму, гордості за країну

83. Поява карикатури, зображеної на фото, засвідчила, що під час перебудови у суспільстві:

Напис: І навіть у царині балету ми попереду всієї планети

- А)** існувало розуміння, що можуть виникати тимчасові труднощі
- Б)** збільшився розрив у рівні життя між представниками номенклатури та переважною більшістю населення
- В)** зростала невдоволеність запровадженням елементів ринкової економіки
- Г)** поширювалось розчарування в можливості досягти мети, поставленої ідеологами-комуністами

84. Ухвалення Декларації про державний суверенітет України відбулося того ж року, що й...

- А) страйк-голодування студентів на майдані Незалежності в Києві
Б) Установчий з'їзд Народного руху України за перебудову
В) утворення Співдружності Незалежних Держав
Г) спроба державного перевороту в СРСР

85. Київська студентська спілка (О. Доній) та Львівське студентське братство (М. Іващишин) виступили ініціаторами та організаторами:

- А) голодування студентів на площі Жовтневої революції («революція на граніті») в жовтні 1990 р.
- Б) заборони діяльності Комуністичної партії України в серпні 1991 р.
- В) прийняття Конституції України в червні 1996 р.
- Г) «помаранчевої революції», розпочатої на майдані Незалежності в листопаді 2004 р.

86. «Революція на граніті» – це:

- А) голодування студентів на Площі Жовтневої революції з політичними вимогами
- Б) «живий ланцюг» утворений людьми між Києвом та Львовом на роковини Злуки УНР та ЗУНР
- В) страйк шахтарів у 1989 р. з економічними та політичними вимогами
- Г) хвиля мітингів та демонстрацій під політичними гаслами в 1989 р.

87. Вкажіть дату, пропущену в уривку:

«2 жовтня _____ року у Києві почалося голодування студентів, у якому брали участь 158 осіб із 24 міст України. Голодуючі студенти висунули серйозні політичні вимоги: відставка уряду і надання Декларації про державний суверенітет України конституційної сили».

- А) 1985 рік
- Б) 1989 рік
- В) 1990 рік
- Г) 1991 рік

88. Наведений уривок доречно використати при обговоренні подій:

«...перед тим в Китаї танками подавили голодування студентів на площі Тяньаньминь. До нас приходили КГБісти і казали, що довго терпіти не будуть і подавлять так само танками. Навіть намагалися нацькувати афганців, які мітингували за свої права (їм обіцяли виконати їхні вимоги, якщо вони нас розженуть, але врешті-решт вони до нас приєднались, бо серед нас теж були афганці). Тому ми постійно очікували, що буде якийсь напад.»

- А) «революції на граніті» (жовтень 1990 р.)
- Б) серпневого путчу 1991 р.
- В) Помаранчевої революції 2004 р.
- Г) революції Гідності 2013-2014 рр.

89. Фото доречно використати для презентації про:

- А) «революцію на граніті»
- Б) акцію «Україна без Кучми»
- В) «помаранчеву революцію»
- Г) революцію Гідності

90. Яку з вимог, висунутих голодуючими студентами під час «революції на граніті»,

було виконано:

- А)** відправити у відставку голову Ради Міністрів В. Масола
- Б)** провести вибори до ВРУ на багатопартійній основі
- В)** не підписувати новий союзний договір
- Г)** націоналізувати майно КПУ та ЛКСМУ

91. Яка організація на з'їзді в жовтні 1990 р. прийняла гасло «Від народного руху за перебудову - до народного руху за відродження суверенітету України»:

- А)** Народний рух України
- Б)** Партія демократичного відродження
- В)** Спілка трудящих України за соціалістичну перебудову
- Г)** Українська республіканська партія

92. Вкажіть, чого прагнуло Політбюро ЦК КПУ, виступивши із заявою, даною в уривку:

«26-28 жовтня в Києві відбулися другі Всеукраїнські збори Народного Руху України... Закономірним у політичній еволюції Руху є і те, що його жовто-блакитні знамена дедалі помітніше витісняються зловісними бандерівськими червоно-чорними прапорами. Політбюро ЦК Компартії України заявляє: не може бути прощення тим, хто пролив кров безвинних жертв. Марні сподівання новоявлених послідовників Бандери, що люди назвуть вбивць героями...».

- А)** демократизувати суспільство
- Б)** захистити права громадян України
- В)** захистити радянську демократію від спроб узурпації влади
- Г)** зупинити піднесення національного і демократичного руху в Україні

93. Наявність у державі кількох справді впливових політичних партій:

- А)** багатопартійність   **Б)** народна демократія   **В)** плюралізм   **Г)** поліконфесійність

94. Запровадження багатопартійної системи в УРСР стало можливим завдяки ...

- А)** скасуванню статті Конституції УРСР про керівну роль КПУ в суспільстві
- Б)** установчому з'їздові Народного руху України за перебудову
- В)** першим альтернативним виборам до Верховної Ради УРСР
- Г)** відновленню діяльності Української Гельсінської спілки

95. Умова, внаслідок якої стало можливим виникнення багатопартійності:

- А)** активізація громадсько-політичного та робітничого руху в 1988-1989 рр., зростання політичної свідомості українців
- Б)** проголошення політики гласності, яка сприяла утвердженню в свідомості громадян

поглядів, відмінних від комуністичних

- В)** пропозиція лютогового (1990 р.) пленуму ЦК КПРС, рішення З'їзду народних депутатів СРСР про скасування шостої статті конституції СРСР, яка закріплювала однопартійну систему
- Г)** усунення з поста першого секретаря ЦК КПУ Володимира Щербицького, який не допускав творення нових партій

96. Установіть послідовність подій.

- А)** «живий ланцюг» від Львова до Києва на відзнаку річниці Акта злуки між УНР і ЗУНР
- Б)** прийняття Верховною Радою УРСР Закону про мови
- В)** перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР
- Г)** початок багатопартійності в Україні

97. Встановіть послідовність подій:

- А)** голодування студентів – «революція на граніті»
- Б)** перші альтернативні вибори в Україні
- В)** початок перебудови
- Г)** початок роботи Верховної Ради як постійно діючого парламенту України

98. Встановіть послідовність подій:

- А)** «живий ланцюг» від Львова до Києва на відзнаку річниці Акта злуки між УНР і ЗУНР
- Б)** прийняття Верховною Радою УРСР Закону «Про мови в Українській РСР»
- В)** перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР
- Г)** початок багатопартійності в Україні

99. Яке питання було внесене Верховною Радою Української РСР «Про проведення референдуму в Українській РСР 17 березня 1991 року» «для виявлення думки громадян щодо змісту майбутнього Союзу»:

- А)** «Чи згодні ви з тим, що Україна має бути в складі Союзу радянських суверенних республік на засадах Декларації про державний суверенітет України?»
- Б)** Чи вважаєте ви необхідним збереження Союзу Радянських Соціалістичних Республік як оновленої федерації рівноправних суверенних республік, в якій повною мірою гарантуються права і свободи будь-якої національності?»
- В)** «Чи підтверджуєте Ви «Акт проголошення незалежності України?»
- Г)** «Чи хочете ви, щоб Україна стала незалежною державою, яка самостійно вирішує всі питання внутрішньої та зовнішньої політики, забезпечує рівні права громадянам незалежно від національної та релігійної приналежності?»

100. На сесії курултаю кримськотатарського народу у червні 1991 р. було обрано Меджліс на чолі з:

- А)** І. Гаспринським   **Б)** М. Джемільєв   **В)** Н. Челебіджіханом   **Г)** Р. Чубаровим

101. Поява листівки датується:

А) 1922 р.   Б) 1991 р.   В) 1997 р.   Г) 2011 р.

8.1.3. Проголошення незалежності України

1. Яка подія спричинила рішення Верховної Ради прийняти Акт проголошення незалежності України:

- А) прийняття Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 р.
- Б) прийняття Закону УРСР «Про Президента Української РСР» 5 липня 1991 р.
- В) заплановане на 20 серпня 1991 р. підписання нового союзного договору
- Г) створення Державного комітету з надзвичайного стану (ДКНС) 19 серпня 1991 р.

2. Вкажіть, які події спричинили появу документа, наведеного в уривку:

«Секретаріат ЦК Компартії України рекомендує ... забезпечити повсюди спокій, конституційний порядок і дисципліну... виходити з того, що сьогодні ключовим питанням є збереження СРСР, зміцнення братніх зв'язків з усіма народами нашої країни... Всі дії, спрямовані на підлив Союзу, порушення радянських законів, прояви регіонального егоїзму, повинні припинитися...»

- А) спроба антиконституційного перевороту в СРСР
- Б) створення в Верховній Раді УРСР парламентської опозиції – Народного фронту
- В) ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України
- Г) ухвалення рішення про припинення існування СРСР керівниками Білорусі, Росії та України

3. Описана в уривку з історичного джерела подія відбулася на завершальному етапі періоду

«Уранці 19 серпня командуючий сухопутними військами СРСР генерал В. Варенников, прибувши з групою військових до кабінету Голови Верховної Ради УРСР, в ультимативній формі заявив Л. Кравчуку: «Влада перейшла до ДКНС, який врятує країну. Рекомендую Вам зайняти правильну позицію. Змінити свій особистий курс і курс Верховної Ради...»

А) відбудови   Б) «відлиги»   В) застою   Г) перебудови

4. Які наслідки для України мав заколот ГКЧП (ДКНС) у Москві

А) негайний вихід КПУ зі складу КПРС договору.

Б) підписання УРСР нового союзного

В) проголошення незалежності України
УРСР

Г) усунення В. Щербицького від влади в

5. Які сили в Україні виявили опір діям Державного комітету з надзвичайного стану (ДКНС) під час спроби серпневого державного перевороту:

А) керівництво Комуністичної партії України

Б) депутатське об'єднання «За Радянську суверенну Україну» («група 239»)

В) Президія Верховної Ради УРС

Г) представники Народного руху України

6. Який документ так формулював право України на незалежність?

«Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР..., продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами...»

А) Акт проголошення незалежності України

Б) Декларація про державний суверенітет УРСР

В) закон «Про економічну самостійність Української РСР»

Г) указ Президії Верховної Ради України «Про заборону діяльності Компартії України»

7. Вкажіть, з якого документа наведено уривок:

«...продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні, виходячи з права на самовизначення, передбаченого Статутом ООН та іншими міжнародно-правовими документами... Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України та створення самостійної української держави – України».

А) Акт проголошення незалежності України

Б) Декларація про державний суверенітет України

В) преамбула Конституції України

Г) постанова Верховної Ради Української РСР «Про проведення референдуму в Українській РСР 1 грудня 1991 року»

8. Зазначте дату, пропущену в уривку з історичного джерела:

«... Не передати словами, з яким хвилюванням зустрів я Акт проголошення незалежності України, прийнятий Верховною Радою і підтверджений на

А) 16 липня 1990 р.

Б) 24 серпня 1991 р.

В) 1 грудня 1991 р.

Г) 28 червня 1996 р.

А) 16 липня 1990 р.

Б) 17 березня 1991 р.

В) 24 серпня 1991 р.

Г) 1 грудня 1991 р.

А) 16 липня 1990 р.   Б) 24 серпня 1991 р.   В) 1 грудня 1991 р.   Г) 28 червня 1996 р.

А) завершення розпаду СРСР   **Б) прийняття Конституції України**
В) спроба державного перевороту в СРСР   **Г) проведення Всеукраїнського референдуму**

«Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла була над Україною... продовжуючи тисячолітню традицію державотворення в Україні... Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки урочисто проголошує незалежність України й створення самостійної української держави – України... Віднині на території України мають чинність винятково Конституція і закони України...»

13. Якими були наміри партійно-державної більшості Верховної Ради у процесі суверенізації України:

- А)** вийти з-під контролю центрального радянського керівництва
- Б)** підписати новий союзний договір
- В)** подолати економічну кризу
- Г)** розбудувати незалежну демократичну Україну

14. 24 серпня 1991 р. Верховна Рада УРСР ухвалила

- А)** Акт проголошення незалежності України
- Б)** Декларацію про державний суверенітет Української РСР
- В)** Закон «Про економічну самостійність Української РСР»
- Г)** Угоду про утворення Співдружності Незалежних Держав

15. Встановіть відповідність між датами та подіями:

1) березень 1990 р.	А) Акт проголошення незалежності України
2) жовтень 1990 р.	Б) спроба державного перевороту
3) 16 липня 1990 р.	В) голодування студентів – «революція на граніті»
4) 24 серпня 1991 р.	Г) Декларація про державний суверенітет України
	Д) перші альтернативні вибори до Верховної Ради

16. Встановіть відповідність між датами та подіями:

1) вересень 1989 р.	А) Акт проголошення незалежності України
2) березень 1990 р.	Б) спроба державного перевороту
3) жовтень 1990 р.	В) скасування статті 6 Конституції УРСР
4) 19-21 серпня 1991 р.	Г) утворення Народного руху України за перебудову
	Д) перші альтернативні вибори до Верховної Ради УРСР

17. Установіть послідовність подій суспільно-політичного життя.

- А) створення Народного руху України за перебудову
- Б) проведення всеукраїнського референдуму і виборів Президента України
- В) проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
- Г) ухвалення Верховною Радою Декларації про державний суверенітет України

18. Вкажіть, які обставини спричинили появу цитованої нижче постанови:

«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України».

- А) бойкот і саботаж Компартією України другого туру виборів до Верховної Ради України у березні 1990 р.
- Б) підтримка керівництвом Компартії України спроби державного перевороту 19-21 серпня 1991 р. та сприяння його здійсненню в Україні
- В) засудження вищим партійним керівництвом республіки Акта проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.
- Г) блокування місцевими партійними органами республіки підготовки до всеукраїнського референдуму 1 грудня 1991 р.

19. Встановіть послідовність подій суспільно-політичного життя України другої половини 1980-1990-х років:

- А) проведення акції «Українська хвиля» – утворення «живого ланцюга» від Львова до Києва на честь Акта злуки УНР і ЗУНР
- Б) святкування 1000-ліття хрещення Русі
- В) проведення Установчого з'їзду Народного руху України за перебудову
- Г) заборона діяльності Комуністичної партії України

20. Оприлюднення 30 серпня 1991 р. Указу Президії Верховної Ради України «Про заборону діяльності Компартії України» зумовлено

- А) підтримкою КПУ сил, які виступали за збереження СРСР
- Б) діями КПУ з організації та підтримки сепаратистських рухів
- В) негативною реакцією КПУ на процеси «перебудови» в республіці
- Г) вимогою міжнародної спільноти засудити комуністичну ідеологію

21. У якому році відбулась описана подія?

«Розглянувши висновки Тимчасової комісії Президії Верховної Ради України по перевірці діяльності... посадових осіб органів влади, управління, громадських об'єднань... Президія Верховної Ради України постановляє: 1. Відповідно до частини другої статті 7 та керуючись пунктом 6 статті 106 Конституції України, заборонити діяльність Компартії України.»

- А) 1991 р.
- Б) 1993 р.
- В) 2000 р.
- Г) 2004 р.

22. За розповсюдження національної символіки в роки «перебудови» синьо-жовтий прапор вперше офіційно було піднято:

- А) на мітингу у Львові 26 березня 1989 р.
- Б) Стрийським міськвиконкомом 14 березня 1990 р.
- В) над Київською міською радою 24 липня 1990 р.
- Г) над Верховною Радою України 4 вересня 1991 р.

23. В спогадах Ігоря Юхновського про події серпня 1991 р. йдеться про винесення на референдум питання про:

«Референдум був найважливішим з усього. Щоправда, проти нього виступали навіть деякі члени Народної ради. Але я наполягав: референдум є обов'язковим».

- А) надання Криму автономії в складі УРСР
- Б) всенародне ухвалення Конституції України
- В) підтвердження Акта проголошення незалежності України
- Г) ухвалення тексту Декларації про державний суверенітет України

24. Ігор Юхновський, пригадуючи події 1991 р., зазначав: «Референдум був найважливішим з усього. Щоправда, проти нього виступали навіть деякі члени Народної Ради. Але я наполягав: референдум є обов'язковим...»

Яке питання мало бути розглянуто на референдумі, запропонованим І. Юхновським?

- А) запровадження посади Президента України
- Б) підтвердження Акта проголошення незалежності України
- В) усенародне ухвалення Конституції України
- Г) визнання територіальної цілісності й неподільності України

25.

26. Позначте термін, якому відповідає визначення:

«Спосіб прийняття законів та розв'язання найважливіших питань державного життя шляхом всенародного голосування».

- А) референдум
- Б) демократія
- В) плебісцит
- Г) опитування

27. Безпосереднє прийняття виборцями рішення з конституційних, законодавчих чи інших внутрішньо- чи зовнішньополітичних питань:

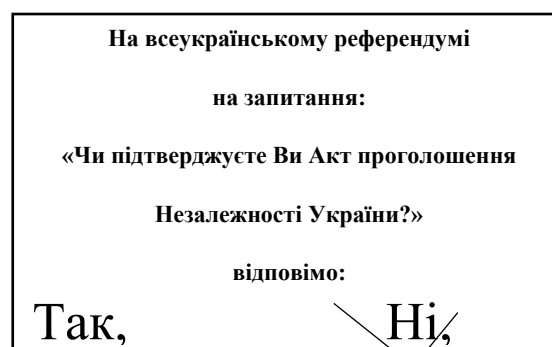
- А) вибори
- Б) демократія
- В) плебісцит
- Г) референдум

28. Встановіть відповідність між висловлюваннями діячів та їхніми прізвищами:

1) М. Брайчевський	А) «Демократія, гласність, плюралізм, не покращуючи
2) М. Горбачов	реального стану речей, стають засобом перетворення країни на «театр абсурду»
3) С. Гуренко	В) «Сильний центр — сильні республіки»
4) Б. Горинь	Г) «Україна може скористатися ...ситуацією і стати незалежною»
5) Л. Кравчук	Д) «Коли в Києві... хрестили Русь, то на тому місці, де пізніше через багато років виникла Москва, ходили хіба що ведмеді»

29. В якому році розповсюджувалася зображена агітаційна листівка:

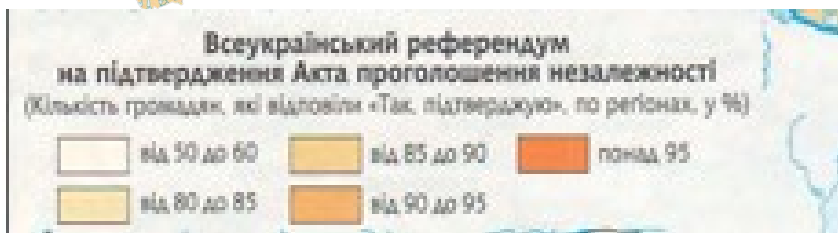
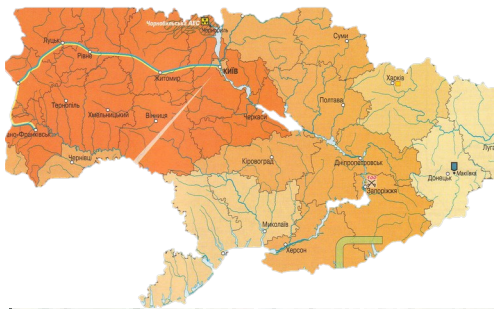
- А) 1985 р.
- Б) 1989 р.
- В) 1990 р.
- Г) 1991 р.

30. Позначте питання, яке було винесено на всеукраїнський референдум, що відбувся 1 грудня 1991 р.:

- А) «Чи вважаєте Ви необхідним збереження СРСР як оновленої федерації республік?»
- Б) «Чи схвалюєте Ви Угоду про створення Співдружності Незалежних Держав?»
- В) «Чи погоджуєтесь Ви із заборобою КПРС та націоналізацією її власності?»
- Г) «Чи підтверджуєте Ви Акт проголошення незалежності України?»

31. Допоміжні матеріали доречно використати на підтвердження:

- А) розмаїття етнографічного ландшафту
- Б) існування значних регіональних відмінностей
- В) наявності політичного протиборства між Сходом і Заходом країни
- Г) однастайності суспільства під час референдуму 1991 р.

32. Яка подія відбулася одночасно із Всеукраїнським референдумом щодо проголошення незалежності України:

- А) прийнято постанову Верховної Ради про тимчасове припинення діяльності Комуністичної партії України
- Б) прийнято постанову Верховної Ради «Про військові формування на Україні»
- В) підписано угоду про створення Співдружності незалежних держав (СНД)
- Г) проведено вибори Президента України на альтернативній основі

33. Установіть відповідність між датами і подіями.

1) 16 липня 1990 р.	А) Закон «Про мови в Українській РСР»
2) 3 серпня 1990 р.	Б) Закон «Про економічну самостійність Української РСР»
3) 24 серпня 1991 р.	В) Акт проголошення незалежності України
4) 1 грудня 1991 р.	Г) всеукраїнський референдум на підтвердження Акта проголошення

незалежності України. Вибори Президента України
Д) Декларація про державний суверенітет УРСР

34. Позначте подію, що дала поштовх процесу міжнародного визнання України як незалежної держави:

- А) прийняття Декларації про Державний суверенітет України (16 липня 1990 р.)
- Б) схвалення Акту проголошення незалежності України (24 серпня 1991 р.)
- В) проведення Всеукраїнського референдуму (1 грудня 1991 р.)
- Г) утворення Співдружності незалежних Держав (8 грудня 1991 р.)

35. Який зовнішній чинник був вирішальним у здобутті Україною незалежності?

- А) започаткування процесу ракетно-ядерного роззброєння
- Б) інтеграційні процеси в Європі
- В) «оксамитові» революції у Східній Європі
- Г) поразка СРСР у «холодній війні»

36. Пам'ятну монету, зображену на фото, було випущено в

- А) 1991 р.
- Б) 2010 р.
- В) 2016 р.
- Г) 2021 р.

37. Кого прийнято вважати першим президентом незалежної України:

- А) А. Волошина
- Б) М. Грушевського
- В) Є. Петрушевича
- Г) Л. Кравчука

38. Хто з політичних діячів став першим всенародно обраним Президентом незалежної України?

- А) Л. Кравчук
- Б) Л. Кучма
- В) В. Ющенко
- Г) В. Янукович

39. Вкажіть факт, який має відношення до біографії та діяльності Президента України Л. Кравчука (1991-1994 рр.):

- А) у серпні 1991 року залишив лави КПУ і балотувався на посаду президента як безпартійний
- Б) у серпні 1991 року відкрито виступив проти дій ДКНС, закликав до спротиву спробі

державного перевороту

В) погодившись в 1993 р. на дострокові вибори Президента, наступного року поступився Л. Кучмі вже в першому турі

Г) у 1989 р. виступив проти постанови Політбюро КПУ про заборону Народного руху України

40. Вкажіть, з якими діячами пов'язане створення Співдружності Незалежних Держав:

А) М. Горбачов, Н. Назарбаєв, Б. Єльцин   **Б)** Л. Кравчук, С. Шушкевич, Б. Єльцин

В) В. Путін, О. Лукашенко, Л. Кучма   **Г)** В. Ющенко, М. Саакашвілі, О. Квасньневський

41. Створення якої міждержавної структури було проголошено зображеними на фото керівниками пострадянських держав:

А) Євразійський союз   **Б)** Європейсько-Азіатський економічний союз
В) Митний союз   **Г)** Співдружність Незалежних Держав

42. Коли було прийнято документ, цитований в уривку:

«Ми, Республіка Білорусь, Російська Федерація (РРФСР), Україна, як держави-засновники Союзу РСР, що підписали Союзний договір 1922 року ... констатуємо, що Союз РСР як суб'єкт міжнародного права і геополітична реальність припиняє своє існування».

А) 24 серпня 1991 р.   **Б)** 1 грудня 1991 р.   **В)** 8 грудня 1991 р.   **Г)** 26 грудня 1991 р.

43. Установіть послідовність ухвалення цитованих документів.

А) «Метою нашого [представників Ради у справах греко-католицької церкви при Раді Міністрів СРСР] відрядження було з'ясування можливостей... ліквідації уніатської церкви Закарпаття та ставлення до цього партійних і радянських органів Закарпаття та ставлення до цього партійних органів...»

Б) «Комуністи у своїх виступах піддали критиці новий роман О. Гончара «Собор». Висловлюючи жаль, що зрілий майстер художнього слова як у кривому дзеркалі показав працю, побут, металургів і духовний світ колгоспників Подніпров'я...»

В) «Ми, керівники Республіки Беларусь, РРФСР, України... констатуємо, що недалекоглядна політика центру призвела до глибокої економічної і політичної кризи... заявляємо про утворення Співдружності Незалежних Держав...»

Г) «У СРСР побудовано розвинене соціалістичне суспільство... зрілих соціалістичних суспільних відносин, у якому на основі... фактичної рівності всіх націй і народностей... склалася нова історична спільнота людей – радянський народ»

44. Зазначте період в історії України, який завершується подіями, що відбулися 1 грудня 1991 р.:

А) відлиги

Б) демократизації суспільства

В) національного відродження

Г) перебудови

45. *Які події відбулися в 1985-1991 рр.?

А) відновлення діяльності Української Гельсінської групи (спілки)

Б) запровадження обов'язкової 12-річної середньої освіти

В) прийняття Закону про мови в УРСР

Г) прийняття Продовольчої програми

Д) реформи О. Косигіна

Е) схвалення нової Конституції УРСР

Ж) усунення В. Щербицького від влади

46. *Які події відбулися в 1985-1991 рр.?

А) аварія на Чорнобильській АЕС

Б) прийняття Закону про мови в УРСР

В) прийняття Продовольчої програми

Г) реформи О. Косигіна

Д) розгром дисидентського руху

Е) схвалення Конституції України

Ж) усунення від влади П. Шелеста

47. *Вкажіть наслідки процесу «перебудови» в політичному та соціально-економічному житті України:

А) дозволено індивідуальну та кооперативну підприємницьку діяльність

Б) ліквідація хронічного дефіциту продуктів споживання

В) поява багатопартійності в СРСР

Г) поява перших дисидентських організацій

Д) утворення Української гелісінської групи

Е) відновлення діяльності Української греко-католицької церкви

Ж) приватизація державних підприємств

48. Розташуйте події в хронологічній послідовності:

А) катастрофа на Чорнобильській АЕС

Б) підписання договору про утворення СНД

В) святкування 1000-ліття хрещення Русі

Г) установчий з'їзд Народного руху України за перебудову

49. *Вкажіть явища та процеси, характерні для культури УРСР за доби
десталінізації

(1956–1965 рр.) та перебудови (1985–1991 рр.)

А) лібералізація суспільного життя

Б) легалізація Української греко-католицької церкви

В) поява нових течій в літературі та мистецтві

Г) надання українській мові статусу державної

Д) боротьба з «абстракціонізмом»

Е) поява нового покоління талановитих митців

Ж) відмова від цензури

Зміст

8.2. Незалежність.....	1
8.2.1. Розбудова держави. Становлення демократії.....	1
8.2.2. Становлення ринкової економіки.....	22
8.2.3. Вибір шляху (2004-2013 рр.).....	32
8.2.4.Революція Гідності.....	37
8.2.5. Культура.....	51

8.2. Незалежність

Анексія, АТО (антитерористична операція), безвізовий режим, волонтерський рух, глобалізація, гривня, громадянське суспільство, демаркація, доларизація, екуменізм, Євромайдан, «касетний скандал», «кіборги», конвертація, конституція, «кравчучка», люстрація, Майдан, Небесна сотня, неядерний статус, олігархи, поліконфесійність, «помаранчева революція», пропорційна виборча система, посткомунізм (постсоціалізм), революція Гідності, сепаратизм, «справа Гонгадзе», тимчасово окуповані території, тіньова економіка, «човники», «шокова терапія».

8.2.1. Розбудова держави. Становлення демократії.

1. Встановіть відповідність між періодами історії України та описаними подіями:

1) Відлига
(1953-1964 рр.)

А) «...Засідання рекомендує, щоб Українська Радянська Соціалістична Республіка і Білоруська Радянська Соціалістична Республіка були запрошені стати членами-засновниками пропонованої Міжнародної Організації...»

2) Застій (середина 1960-х - початок 1980-х рр.) 3) Перебудова (1985-1991 рр.) 4) Незалежність (1991 р. - початок XXI ст.)	Б) «Понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники унікальних сортів. Цукор став гостродефіцитним продуктом...» В) «В оголошенні про утворення Української Гельсінської групи її засновники підписалися справжніми прізвищами і навіть вказали свої адреси. Вони мали намір діяти виключно на легальних засадах...» Г) «Нарешті ми сіли за стіл переговорів. Єльцин представляв на зустрічі Росію, Фокін – Україну, Шушкевич – Білорусь... На зустрічі було сформульовано принципи майбутньої співдружності...» Д) «У рік святкування 300-річчя возз'єднання України з Росією Президія Верховної Ради СРСР прийняла Постанову «Про передачу Кримської області зі складу РРФСР до складу УРСР»

2. Встановіть відповідність між подіями та історичними періодами:

1) «В Україні понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники унікальних сортів...» 2) «За оцінками експертів у вітчизняному виробництві частка тіньового сектора фактично зрівнялась з часткою офіційною. Це явище супроводжувалося зростанням обсягів нелегального вивезення капіталу...» 3) «Продукція соціалістичної індустрії України зросла вдвоє. Почали діяти нові підприємства (Запорізький комбінат, Новокраматорський машинобудівний завод, Криворізький металургійний завод)...» 4) «Характерним для цього періоду було суттєве зниження плану заготівель зерна, підвищення у 1,5 – 2 рази цін на сільськогосподарську продукцію, збільшення капіталовкладень у сільське господарство...»	А) радянська модернізація (1928 – 1941 рр.) Б) відлига (1953 – 1964 рр.) В) застій (1964 – 1985 рр.) Г) перебудова (1985 – 1991 рр.) Д) незалежність (1991 - ...)

3. Встановіть відповідність між подіями та історичними періодами:

1) створення Української православної церкви Київського патріархату (УПЦ-КП) 2) прийняття останньої Конституції УРСР 3) створення раднаргоспів 4) запуск першої вітчизняної електронно-обчислювальної машини (ЕОМ)	А) післявоєнна відбудова Б) відлига В) застій Г) перебудова Д) незалежність

4. Установіть відповідність між назвою періоду в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи його.

1) післявоєнна відбудова та розвиток (1945 — початок 1950-х рр.) 2) політична та економічна лібералізація суспільства (1953 — 1964 рр.) 3) загострення кризи радянської системи (середина 1960-х — початок 1980-х рр.)	А) «самвидав», «номенклатура», «дефіцит», «правозахисник» Б) «новий порядок», «радянська», «план “Ост”», «депортація» В) «приватизація», «тимчасово окупована територія», «антитерористична операція (АТО)», «європейська інтеграція»

4) Україна в умовах незалежності
(1991 р. – початок ХХІ ст.)

Г) «операція “Вісла”», «ждановщина»,
«космополітизм», «лисенківщина»
Д) «відлига», «політична реабілітація»,
«шістдесятники»

5. Узгодьте описане явище соціально-економічного життя з періодом історії України, для якого воно було характерним.

1) «Успішний розвиток України та збільшення національного багатства потребують тісної взаємодії держави й національного бізнесу.

Потрібно більшу частину товарів, що їх Використовують в Україні, виробляти всередині країни...»

2) «Прискорення соціально-економічного розвитку Насамперед визначається необхідністю в перебудові структурної політики, форм і методів управління...»

3) «...Ми хотіли, щоб нам дали картки із централізованим забезпеченням населення якоюсь кількістю продуктів й організацією харчування тих, хто голодує...»

4) «Основна частина підприємств місцевого значення перейшла з підпорядкування союзних міністерств у підпорядкування обласних рад депутатів...»

А) Україна в перші повоєнні роки
(1945 – початок 1950-х рр.)

Б) Україна в умовах деєталінізації
(1953–1964 рр.)

В) Україна в період загострення кризи радянської системи (1965 – перша половина 1980-х рр.)

Г) відновлення незалежності України
(1985–1991 рр.)

Д) творення нової України
(початок ХХІ ст. – сьогодення)

6. Повноправним суб'єктом міжнародних відносин Україна стала ...

А) отримавши визнання незалежності країни державами світу

Б) проголосивши Декларацію про державний суверенітет

В) прийнявши Основні напрями зовнішньої політики

Г) отримавши членство в Раді Європи

7. Укажіть рядок, у якому цифри відповідають назвам заштрихованих на картосхемі областей сучасної України

- А) 1) Сумська; 2) Тернопільська; 3) Луганська; 4) Херсонська
 Б) 1) Сумська; 2) Тернопільська; 3) Донецька; 4) Херсонська
 В) 1) Чернігівська; 2) Львівська; 3) Донецька; 4) Миколаївська
 Г) 1) Чернігівська; 2) Львівська; 3) Луганська; 4) Миколаївська

8. Прочитайте факти біографії історичного діяча й укажіть його.

«Народився в 1934 р. на Рівненщині. Політик і державний діяч. Закінчив економічний факультет Київського університету. Працював в апараті ЦК КПУ, секретарем, другим секретарем ЦК КПУ. У 1990-1991 р. – Голова Верховної Ради, 1991-1994 рр. – Президент України. Згодом народний депутат кількох скликань».

- А) Станіслав Гуренко
 Б) Володимир Івашко
 В) Леонід Кравчук
 Г) Іван Плющ

9. 6 грудня 1991 р. – це дата:

- А) заснування Збройних Сил України
 Б) набуття Україною членства в Раді Європи
 В) обрання першого Президента України
 Г) ухвалення Конституції України

10. Позначте рішення, яке стало першим кроком на шляху до формування в Україні власних Збройних сил:

- А) прийняття воєнної доктрини України
 Б) створення Міністерства оборони
 В) затвердження Концепції оборони й розбудови Збройних сил України
 Г) прийняття Закону про Збройні сили України

11. Прийнявши цитований документ, Верховна Рада України підпорядковувала собі всі військові формування на території республіки, оскільки

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Про військові формування на Україні

Верховна Рада України постановляє:

1. Підпорядкувати всі військові формування, дислоковані на території республіки, Верховній Раді України.

2. Утворити Міністерство оборони України.

3. Урядові України приступити до створення Збройних Сил України, республіканської гвардії та підрозділу охорони Верховної Ради, Кабінету Міністрів і Національного банку України.

А) була на той час єдиним легітимним вищим органом влади

Б) існувала небезпека встановлення військової диктатури

В) утвердилася парламентська форма правління

Г) існувала необхідність переозброєння військових формувань

12. Поява цитованого документа зумовлена

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Про військові формування на Україні

Верховна Рада України постановляє:

1. Підпорядкувати всі військові формування, дислоковані на території республіки, Верховній Раді України.

2. Утворити Міністерство оборони України.

3. Урядові України приступити до створення Збройних Сил України, республіканської гвардії та підрозділу охорони Верховної Ради, Кабінету Міністрів і Національного банку України.

А) реалізацією курсу на вступ України до НАТО

Б) проголошенням незалежності України

В) втіленням політики ядерного роззброєння України

Г) ухваленням Конституції України

13. Ухвалення цитованого документа свідчить про початок в Україні процесів

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ Про військові формування на Україні

Верховна Рада України постановляє:

1. Підпорядкувати всі військові формування, дислоковані на території республіки, Верховній Раді України.

2. Утворити Міністерство оборони України.

3. Урядові України приступити до створення Збройних Сил України, республіканської гвардії та підрозділу охорони Верховної Ради, Кабінету Міністрів і Національного банку України.

А) люстрації   Б) мілітаризації   В) декомунізації   Г) державотворення

14. Увідповідніть дату з подією.

1) 16 липня 1990 р.

А) ухвалення Верховною Радою України Конституції України

2) 24 серпня 1991 р.

Б) заснування Збройних Сил України

3) 1 грудня 1991 р.

В) ухвалення Верховною Радою УРСР Акта проголошення незалежності України

4) 6 грудня 1991 р.

Г) проведення Всеукраїнського референдуму на підтвердження Акта проголошення незалежності України

Д) ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет УРСР

«Як тільки вони [Україна] приймуть рішення про свою національну валюту — і все — ми [СРСР] закінчилися». Коли було запроваджено національну валюту України?

16. Позначте, в якому році Україна вийшла з рубльової зони:

Б) 1991 рік

Г) 1996 рік

17. На початку якого року уряд України вперше на теренах Співдружності незалежних держав (СНД) ввів тимчасову національну валюту – купоно-карбованець багаторазового використання, внаслідок чого вже у листопаді радянські рублі повністю вийшли з обігу:

Г) 1998 г.

А) відбулося оновлення управлінської верхівки, було проведено люстрацію

Б) слабкі політичні партії не змогли стати суттєвим чинником державотворення і консолідації суспільства

В) стрімке падіння рівня соціальної захищеності населення підривало авторитет новоствореної української влади і рівень суспільної довіри до державних інституцій

Г) завершення формування української політичної нації, зростання національної свідомості передували становленню й утвердженню незалежної держави

Д) Президент і Верховна Рада України плідно співпрацювали в інтересах держави і суспільства

Е) формування громадянського суспільства було не в змозі забезпечити суспільний контроль за діяльністю державних органів і службовців

Ж) заборона комуністичної партії, тимчасове відсторонення її колишніх керівників від роботи в державних органах сприяли швидкому становленню української державності

19. Вкажіть чинник, який не впливав на перебіг процесу державотворення на початковому етапі:

A) невідповідність українського суспільства до державотворчих дій

Б) недосконала організація державної влади, незавершеність розподілу функцій між гілками влади

В) успадкована від СРСР деформована структура народного господарства

Г) зацікавленість країн Заходу в якнайшвидшому інтегруванні України до світового економічного простору, налагодженні її співпраці з міжнародними організаціями

20. Які чинники сприяли державотворчому процесу в Україні в 1991 — 1994 рр.?

- А) корупція й хабарництво у вищих ешелонах влади
- Б) кризовий стан економіки й падіння виробництва
- В) мирний шлях здобуття Україною незалежності
- Г) незавершеність формування української нації

21. Установіть відповідність між назвою документа та роком його ухвалення.

1) Декларація про державний суверенітет України	А) 1988 р.
2) програма Народного Руху України за перебудову	Б) 1989 р.
3) постанова Верховної Ради України «Про Державний прапор України»	В) 1990 р.
4) Закон Української РСР «Про відновлення Кримської Автономної Радянської Соціалістичної Республіки»	Г) 1991 р.
	Д) 1992 р.

22. Встановіть відповідність між назвами регіонів України та наявними в них проблемами навколишнього середовища:

1) Азово-Чорноморський	А) винищення і деградація лісів та полонин
2) Донецько-Дніпровський	Б) кислотні дощі та пилове забруднення
3) Поліський	В) забруднення вод
4) Карпатський	Г) наслідки меліорації та осушування боліт і Чорнобильської катастрофи
	Д) техногенне забруднення атмосфери та ґрунту

23. Позначте зовнішній чинник, який зумовив появу нової держави - незалежної України:

- А) поразка соціалістичного табору в «холодній війні»
- Б) активізація націонал-демократичних сил республіки
- В) багатовікова боротьба українського народу за створення власної незалежної держави
- Г) існування в Україні законних органів державного управління

24. *Зазначте, які завдання державотворення в Україні було вирішено на початку 1990-х рр.:

- А) відбулася інтеграція української економіки в європейські та світові економічні структури
- Б) побудовано соціально орієнтовано ринкову економіку
- В) прийнято Конституцію незалежної України
- Г) створено власні Збройні сили, організовано органи безпеки та правопорядку
- Д) створено нові, раніше відсутні державні структури, а раніше існуючим надано справді самостійний статус
- Е) сформовано інститут громадянства, національну символіку визнано державною

Ж) установлено недоторканість кордонів, регламентовано режим і порядок їх охорони

25. Механізм недопущення скомпрометованих високопосадовців впродовж певного часу або пожиттєво до державної служби:

- А) департизація   Б) дерегуляція   В) люстрація   Г) реабілітація

26. Вкажіть рік, коли Верховна Рада Україна утвердила державні символи: Державний прапор і Малий державний герб України:

- А) 1991 р.   Б) 1992 р.   В) 1996 р.   Г) 1999р.

27. Державні символи України було утверджено Верховною Радою:

- А) 1990 р.   Б) 1992 р.   В) 1996 р.   Г) 1999р.

28. Вкажіть, яку тенденцію суспільного життя України 1990-х рр. відображає карикатура:

А. Юн. План реєстрації нових партій у цьому місяці перевиконано!
Зайдіть у наступному... Журнал «Перець». 1990 р.

- А) відсутність політичної культури
Б) зростання відповідальності соціальних верств
В) політична консолідація суспільства
Г) формування багатопартійної системи

29. Позначте рік відновлення діяльності партії, яку очолив політичний діяч, зображений на знімку:

- А) 1991 рік
- Б) 1992 рік
- В) 1993 рік
- Г) 1994 рік

30. Позначте термін, який означає «процес зближення, співпраці»:

- А) консолідація
- Б) колонізація
- В) інтеграція
- Г) централізація

31. Фрагмент з програми якої партії початку 1990-х рр. дано в уривку:

«Наш суспільний ідеал – свобода, справедливість, народовладдя _____ партія... пропонує суспільству систему поглядів, яка уявляється нам як теоретичне заперечення антинародного, тоталітарного ладу і проект побудови нового суспільного устрою – демократичного й гуманного».

- А) Комуністичної партії України
- Б) Соціалістичної партії України
- В) Демократичної партії України
- Г) Конгресу українських націоналістів

32. Фрагмент з програми якої партії початку 1990-х рр. дано в уривку:

«...Особистість, її права і свободи – ось найвища цінність... права особистості є пріоритетними по відношенню до прав будь-яких понад особистісних утворень...».

- А) Комуністичної партії України
- Б) Соціалістичної партії України
- В) Ліберальної партії України
- Г) Конгресу українських націоналістів

33. Вкажіть назву верстви населення, пропущену в уривку, на яку зорієнтована дана програма партії:

«Партія _____ підтримує розвиток орендних і фермерських господарств з наданням їм землі на тривалий чи безстроковий термін користування з правом передачі у спадщину, але без права купівлі та продажу».

- А) інтелігенції
- Б) підприємців
- В) робітників
- Г) селян

34. Фрагмент з програми якої партії початку 1990-х рр. дано в уривку:

«Це партія робітничого класу, селянства, інтелігенції – усіх, хто своєю працею створює матеріальні багатства. Ми переконані у перемозі соціалізму. Це партія борців за комунізм...».

- А) Комуністичної партії України
- Б) Соціалістичної партії України

В) Ліберальної партії України

Г) Конгресу українських націоналістів

35. Фрагмент з програми якої партії початку 1990-х рр. дано в уривку:

«Політичний союз одностудців, об'єднаних спільною з Україною долею і справою забезпечення кожній людині права на здоров'я, довголіття та життя в екологічно здоровому середовищі. Союз громадян, що словом і ділом сприяють відродженню України як незалежної держави вільних людей».

А) Комуністичної партії України

Б) Соціалістичної партії України

В) Партії зелених України

Г) Конгресу українських націоналістів

36. *Вкажіть, які з перелічених рис були характерні для партійної системи в Україні в 1990-х – на початку 2000-х рр:

А) існування політичних блоків

Б) велика кількість політичних партій

В) повне домінування в політичному житті однієї політичної сили

Г) регіональна електоральна підтримка партій

Д) формування чіткої двопартійної системи

Е) незначний вплив на політичне життя

Ж) схожість політичних програм і гасел, слабка ідеологічна визначеність

37. Перший (і єдиний) патріарх Української православної церкви Київського патріархату:

А) Володимир (Романюк)

Б) Димитрій (Ярема)

В) Мстислав (Скрипник)

Г) Філарет (Денисенко)

38. За часів перебування на посаді якого Президента України відбувалися події, описані в уривку з історичного джерела:

« Бурхливими були часи ... знову шукали винних у тяжкому економічному стані: і Кабмін не такий, і Рада не така, і депутати ... Студенти на граніті вимагали реальної незалежності та реформ, бастуючи шахтарі – проведення референдуму про довіру Президенту та парламенту. І, щоб вгамувати пристрасті, було прийнято рішення про дострокове припинення повноважень парламенту та Президента України, про проведення дострокових виборів ...»

А) В. А. Ющенка

Б) Л. Д. Кучми

В) Л. М. Кравчука

Г) В. Ф. Януковича

39. Позначте фактор, який відіграв вирішальну роль у проведенні в Україні позачергових президентських виборів 1994 р.:

А) добровільна відставка глави держави

Б) загострення політичної та економічної кризи

В) оголошення імпічменту діючому президенту

Г) ухвалення нової Конституції незалежної України

40. Який фактор відіграв вирішальну роль у проведенні в Україні позачергових президентських виборів 1994 року?

А) загострення політичної та економічної кризи

- Б) ухвалення нової Конституції незалежної України
- В) вступ України до Співдружності Незалежних Держав
- Г) оголошення імпічменту діючому Президенту

41. Хто переміг на президентських виборах в Україні, напередодні яких поширювалася зображена агітаційна листівка?

- А) Л. Кравчук   Б) В. Чорновіл   В) Л. Кучма   Г) В. Ющенко

42. *Вкажіть факти біографії видатного політика, зображеного на фото:

- А) брав участь у роботі Української робітничо-селянської партії
- Б) обіймав посаду голови Народного Руху України
- В) один із засновників Української Гельсінської спілки
- Г) автор книги «Україно наша Радянська»
- Д) заснував «самвидавський» часопис «Український вісник»
- Ж) позбавлений радянського громадянства та був висланий за кордон
- Е) обраний Президентом України в 1991 р.
- Ж) був одним із очільників акції «Україна без Кучми»

43. Вкажіть правильне твердження стосовно мети створеної Верховною Радою України в травні

А) доопрацювання проекту Конституції
Б) доопрацювання проекту закону про вибори
В) доопрацювання проекту закону про всеукраїнський референдум
Г) доопрацювання проекту закону про проведення грошової реформи

А) прийняття Декларації про державний суверенітет України
Б) прийняття Акту проголошення незалежності України
В) прийняття Конституції України
Г) прийняття рішення про введення в обіг нової національної валюти – гривні

А) Л. Кравчук   Б) Л. Кучма   В) В. Ющенко   Г) В. Янукович

А) 16 липня 1990 р.   Б) 24 серпня 1991 р.   В) 19 липня 1994 р.   Г) 28 червня 1996 р.

А) вступ України до ОБСЄ

Б) вступ України до Ради Європи

В) прийняття Конституції України

Г) проголошення незалежності України

А) Акт проголошення незалежності України 1991 року
Б) Декларація про державний суверенітет України 1990 року
В) Конституційний договір між Президентом і Верховною Радою України 1995 року
Г) Конституція Української Народної Республіки 1918 року

49. Позначте, яка подія відбулася в той самий рік, коли Верховна Рада прийняла нову Конституцію

України:

- А) надання автономії Криму у складі України
- Б) приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї
- В) проведення грошової реформи та впровадження в обіг гривні
- Г) вступ України до Ради Європи

50. Позначте документ, який закріпив такі положення:

«Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава. Суверенітет України поширюється на всю її територію. Україна є унітарною державою. Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою»?

- А) Декларація прав національностей України   Б) Конституція України
- В) Акт проголошення незалежності України   Г) Декларація про державний суверенітет України

51. Позначте, яка із зазначених нижче подій відбулася того ж року що і прийняття Верховною Радою Конституції незалежної України:

- А) вступ України до Ради Європи
- Б) запровадження національної валюти – гривні
- В) політ у космос першого космонавта України Л. Каденюка
- Г) тримання Україною статусу країни з ринковою економікою

52. Прийняття 28 червня 1996 р. Конституції України було результатом...

- А) загальнонаціонального масового політичного страйку
- Б) виконання міжнародних зобов'язань України перед ООН
- В) волевиявлення народу на загальнодержавному референдумі
- Г) політичного компромісу між Президентом і Верховною Радою

53. Конституція Української РСР, ухвалена 20 квітня 1978 р., втратила свою чинність

- А) 1985 р.   Б) 1991 р.
- В) 1996 р.   Г) 2004 р.

54. Кому з українських політичних і державних діячів належить така характеристика?

«Президент України, сприяв прийняттю Конституції незалежної України, вніс пропозицію про проведення політичної реформи, суть якої полягала в перетворенні президентсько-парламентської форми державного правління на парламентсько-президентську».

- А) Л. Кравчуку   Б) Л. Кучмі   В) В. Ющенку   Г) В. Януковичу

55. Встановіть відповідність між подіями та датами:

- 1) прийняття Акта проголошення державної незалежності України А) 26 квітня 1986 р.
2) схвалення Декларації про державний суверенітет України Б) 16 липня 1990 р.
3) Всеукраїнський референдум і вибори Президента України В) 24 серпня 1991 р.
4) прийняття Конституції України Г) 1 грудня 1991 р.
Д) 28 червня 1996 р.

56. Встановіть відповідність між датами та подіями:

- 1) 16 липня 1990 р. А) проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР
2) 24 серпня 1991 р. Б) прийняття Акта проголошення державної незалежності України
3) 9 листопада 1995 р. В) схвалення Декларації про державний суверенітет України
4) 28 червня 1996 р. Г) прийняття Конституції України
Д) вступ України до Ради Європи

57. Назва якого державного органу пропущена в уривку:

«...контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захист прав кожного на території України і межах її юрисдикції здійснює Уповноважений _____ з прав людини, який в своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами...»

- А) Верховна Рада України Б) Президент України
В) Кабінет Міністрів України Г) Конституційний Суд України

58. Позначте, в якому документі зафіксовано такі постулати:

«Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави»:

- А) Конституція України Б) Акт проголошення незалежності України
В) Закон України «Про громадянство України» Г) Декларація про державний суверенітет України

59. Який нормативно-правовий акт містить такі положення:

«Суверенітет України поширюється на всю її територію.

Україна є унітарною державою.

Територія України в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою...»

- А) Закон «Про економічну самостійність Української РСР»
Б) Закон «Про державний кордон України»
В) Декларація про державний суверенітет України Г) Конституція України

60. Яке з наведених тверджень щодо Конституції України є вірним:

- А) в Україні існує двопалатний парламент
 Б) остаточно Конституція України була прийнята на Всеукраїнському референдумі 2000 р.
 В) Україна є унітарною державою
 Г) на 2004 рік Конституція України 1996 р. втратила чинність

61. Установіть хронологічну послідовність подій.

- А) перші вибори до Верховної Ради України за часів незалежності
 Б) схвалення Конституції України
 В) прийняття Акта проголошення незалежності України
 Г) затвердження Верховною Радою України державної символіки України: Гімну, Прапора, Герба

62. Позначте, якого періоду життя українського суспільства стосується висновок, наведений в уривку:

«Отже, завдяки виваженій національній політиці, яку проводила українська влада, Україна стала фактично єдиною з колишніх радянських республік, якій у пострадянському часі вдалося уникнути загострень у міжнаціональних стосунках».

- А) відлига
 Б) застій
 В) незалежність
 Г) перебудова

63. Розставте в хронологічній послідовності заходи з розбудови Української держави після проголошення незалежності:

- А) запровадження власної грошової одиниці
 Б) визнання національної символіки як державної
 В) прийняття Закону «Про громадянство України»
 Г) прийняття Закону «Про державний кордон України»

64. У газетній статті, зображеній на фото, ідеться про

- А) девальвацію карбованця
 Б) введення в обіг купоно-карбованців
 В) стрімке зростання цін на товари й послуги
 Г) запровадження національної грошової одиниці – гривні

65. В якому році було викарбовано пам'ятну монету, зображену на фото

А) 1996   Б) 2002   В) 2006   Г) 2012

66. Грошова реформа (запровадження гривні) в Україні була проведена:

А) 1992 р.   Б) 1994 р.   В) 1996 р.   Г) 1999 р.

67. Установіть послідовність подій процесу державотворення в Україні.

А) визнання національної символіки – синьо-жовтого прапора та тризуба – як державної

Б) запровадження власної національної грошової одиниці – гривні

В) заснування Збройних сил України

Г) вибори першого Президента України

68. Із якою метою в Україні в 1996 р. проведено грошову реформу?

А) виконати умову міжнародних фінансових організацій

Б) подолати корупцію у вищих ешелонах влади

В) стабілізувати й зміцнити фінансову систему

Г) урівняти доходи всіх верств суспільства

69. Вкажіть особу, обрану в липні 1994 р. Президентом України:

А) Л. Кравчук   Б) Л. Кучма   В) О. Мороз   Г) В. Чорновіл

70. Позначте факт, який має відношення до біографії та діяльності Президента України Л. Кучми (1994-2004 рр.):

А) у жовтні 1990 р. відправлений у відставку з посади Прем'єр-міністра на вимогу голодуючих студентів – проводирів «революції на граніті»

Б) на парламентських виборах 2002 р. підтримав блок «За єдину Україну», очолюваний Прем'єр-міністром В. Ющенком

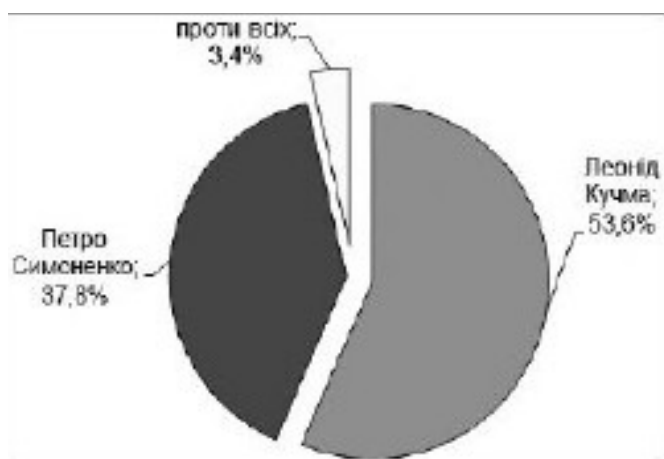
В) восени 2000 р. був звинувачений у зникненні опозиційного журналіста — Георгія Гонгадзе (так званий «касетний скандал»)

Г) напередодні президентської передвиборної кампанії 2004 р. Конституційний суд України відмовив Л. Кучмі у праві балотуватися на посаду голови держави утретє

71. Під час яких президентських виборів владою було реалізовано сценарій, за яким діючий Президент України протиставлявся загрозі «лівого реваншу» в особі лідера комуністів

А) 1991 р.   Б) 1994 р.   В) 1999 р.   Г) 2004 р.

72. На діаграмі відображено результати другого туру президентських виборів:

А) 1991 р.   Б) 1994 р.   В) 1999 р.   Г) 2004 р.

73. Позначте назву посади, яку в грудні 1999 р. обійняв політичний діяч, зображений на ілюстрації.

А) Прем'єр-міністр України

Б) Голова Верховної Ради України

В) Голова Національного Банку України

Г) Президент України

74. Встановіть послідовність вирішення завдань державотворення в Україні в 1990-х рр.

- А) запроваджено власну грошову одиницю - гривню
- Б) визнано національну символіку - синьо-жовтий прапор і тризуб - державною
- В) ухвалено Конституцію незалежної України
- Г) установлено недоторканність кордонів, регламентовано режим і порядок їх охорони

75. Коли в Україні розпочався «касетний скандал», пов'язаний зі «справою Гонгадзе»:

- А) 1994 р.
- Б) 1999 р.
- В) 2000 р.
- Г) 2004 р.

76. Піком організованої політичною опозицією акції «Україна без Кучми» стали події, коли багатотисячний мітинг біля пам'ятника Т. Шевченку завершився зіткненнями з міліцією:

- А) 28 червня 1996 р.
- Б) 31 жовтня 1999 р.
- В) 9 березня 2001 р.
- Г) 21 листопада 2004 р.

77. Вкажіть, яке визначення розкриває зміст поняття «корупція»:

А) політична система, за якої відсутній диктат однієї ідеології, можливість висловлювати та відстоювати різні політичні погляди та ін.

Б) частина економіки, яка працює поза межами державного контролю, регулювання, не сплачує обов'язкових платежів до бюджету країни

В) примусове й безоплатне вилучення державою для своїх потреб майна, продовольства громадян

Г) злочинне використання державними чиновниками та іншими посадовими особами своїх формальних прав із метою особистого збагачення

78. Позначте прізвище особи, яка у 2000 р. обіймала посаду Голови Верховної Ради України.

А) О. Мороз

Б) О. Ткаченко

В) І. Плющ

Г) В. Литвин

79. Позначте, про яке явище суспільного життя йдеться в уривку:

«Населення України вважає масштаби _____ дуже широкими. Згідно з результатами останніх соціологічних опитувань тільки 2% респондентів вважають, що «ніхто в країні не бере хабарів», більшість дотримується протилежної точки зору».

А) деідеологізація

Б) інфляція

В) корупція

Г) науково-технічна революція

80. Характерними ознаками розвитку багатопартійності в Україні на початку ХХІ ст. були:

1) участь широких верств суспільства партійній роботі

2) географічна зорієнтованість партій

3) декларативний характер партійних програмних документів

А) 1, 2

Б) 1, 3

В) 2, 3

Г) 1, 2, 3

81. Встановіть послідовність подій:

А) вступ України до Ради Європи

Б) розгортання «Касетного скандалу»

В) приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї

Г) утворення УПЦ Київського патріархату

82. Встановіть послідовність подій:

А) перепис населення в незалежній Україні

Б) вступ України до Ради Європи

В) грошова реформа

Г) прийняття Конституції України

83. Позначте, якого періоду життя українського суспільства стосується висновок, наведений в уривку:

«... Із розвитком демократії на фоні загального зростання соціальної активності населення й нагромадження проблем українського жіноцтва все більшої активності набував жіночий рух, який намагався скоординувати свою діяльність з відповідними державними установами...».

- А) відлига
- Б) застій
- В) незалежність
- Г) перебудова

84. Виключіть зайве словосполучення:

- А) демографічні явища
- Б) міжнаціональні відносини
- В) національна політика
- Г) поліетнічна країна

85. *Вкажіть причини відродження релігійного життя в незалежній Україні:

- А) зняття заборони на релігійне життя
- Б) істотне погіршення матеріального становища значної частини населення
- В) різке загострення суспільних проблем
- Г) розпад СРСР
- Д) зникнення ідеологічного диктату тоталітарної системи
- Е) зневіра у спроможності політиків зарадити проблемам суспільства
- Ж) часткова втрата старих ідеологічних догм і орієнтирів

86. Вкажіть складову процесу інтеграції України в загальноєвропейський простір

- А) закріплення в Конституції України її без'ядерного статусу
- Б) уведення в обіг національної грошової одиниці - гривні
- В) підписання Україною Гельсінського Заключного акта
- Г) запровадження мажоритарної виборчої системи

87. Міжнародна організація, членом якої Україна стала в 1992 р.:

- А) МВФ
- Б) Рада Європи
- В) СОТ
- Г) ЦЄІ

88. У 1992 р. Україна розпочала співробітництво з європейськими фінансовими установами, ставши членом:

- А) Ради Європи (РЄ)
- Б) Світової організації торгівлі (СОТ)

В) Співдружності незалежних держав (СНД)

Г) Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР)

89. Вкажіть, коли Україна приєдналась до Заключного акту Наради з безпеки і співробітництва в Європі в Гельсінкі і взяла участь у підписанні Декларації «Виклик часу перемін»:

А) 1975 р.

Б) 1992 р.

В) 1995 р.

Г) 2005 р.

90. Постанова Верховної Ради «Про Основні напрями зовнішньої політики України» ухвалена 2 липня 1993 р.:

А) визнавала головним напрямом зовнішньої політики України інтеграцію в євроатлантичні структури

Б) визнавала приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї за умови надання ядерними державами гарантій безпеки

В) визначала умови компенсації за вивезені до Російської Федерації стратегічні ядерні боєприпаси

Г) встановлювала принципи зовнішньої політики України: рівноправність, нейтралітет, взаємовигідне співробітництво, нерозповсюдження ядерної зброї

91. Як було вирішено проблеми ядерної зброї, що перебувала на території України:

А) Україна відмовилась від стратегічного ядерного озброєння, ратифікувала договір «СТАРТ-1», зберегла інші види ядерної зброї

Б) Україна частково відмовилася від ядерної зброї, зберігши за собою тактичну ядерну зброю, ратифікувала договір «СТАРТ-2»

В) Україна зберігатиме ядерний статус до її вступу у блок НАТО, після чого вона передасть боєголовки на озброєння блоку

Г) Україна повністю відмовилася від ядерної зброї, ратифікувала договір «СТАРТ-1», приєдналася до Договору «Про нерозповсюдження ядерної зброї»

92. Рік приєднання України до договору «Про нерозповсюдження ядерної зброї»:

А) 1963 р.

Б) 1986 р.

В) 1991 р.

Г) 1994 р.

93. Укажіть подію, внаслідок якої Україна стала без'ядерною державою:

А) вивезення до Росії тактичної та стратегічної ядерної зброї

Б) підписання Лісабонського протоколу до договору СТАРТ-1

В) приєднання до договору «Про нерозповсюдження ядерної зброї»

Г) розпуск Організації Варшавського Договору

94. Що зумовило підписання цитованого документа?

«Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтверджують Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі (НБСЕ) поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України..., [а також] підтверджують зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй...»

А) вступ України до Ради Європи

Б) відмова України від ядерної зброї

В) входження України до Світової організації торгівлі

Г) проведення Всеукраїнського референдуму на підтвердження Акта проголошення незалежності України

95. Хто з Президентів України поставив підпис під документом, уривок із якого наведено? «Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтверджують Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі (НБСЄ) поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України..., [а також] підтверджують зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй...»

А) Л. Кравчук   Б) Л. Кучма   В) В. Ющенко   Г) В. Янукович

96. Рік підписання меморандуму «Про гарантії безпеки України» Російською Федерацією, США, Великою Британією:

А) 1994 р.   Б) 1999 р.   В) 2006 р.   Г) 2011 р.

97. Україна підписала угоду про співпрацю з Європейським Союзом (ЄС) та приєдналася до програми НАТО «Партнерство заради миру»:

А) 1994 р.   Б) 1995 р.   В) 2001 р.   Г) 2005 р.

98. Що є свідченням співпраці незалежної України з Організацією Північноатлантичного Договору (НАТО):

А) відмова від загальної військової повинності для комплектування армії

Б) приєднання до Програми «Партнерство заради миру»

В) проголошення без'ядерного статусу держави

Г) розміщення на території України військових баз блоку

99. Рік вступу України до складу Наради з безпеки та співробітництва в Європі (тепер ОБСЄ):

А) 1991 р.   Б) 1992 р.   В) 1995 р.   Г) 1996 р.

100. Україна стала 37-м членом Ради Європи (РЄ):

А) 1946 р.   Б) 1992 р.   В) 1995 р.   Г) 2005 р.

101. Установіть послідовність подій.

А) приєднання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї

Б) підписання Хартії про особливе партнерство України з НАТО

В) вступ України до Ради Європи

Г) затвердження Верховною Радою державної символіки України: Гімну, Прапора, Герба

102. Встановіть послідовність подій:

А) спроба антиконституційного перевороту в СРСР — (ДКНС — «ГКЧП»)

Б) затвердження Верховною Радою України Державного прапора України

- В)** утворення Української Гельсінської спілки (УГС)
Г) політ американського космічного корабля «Колумбія» з українцем Л. Каденюком

103. Встановіть послідовність подій:

- А)** ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України
Б) запровадження в Україні національної валюти — гривні
В) проведення Першого Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України
Г) обрання Леоніда Кучми Президентом України на другий термін

104. Вкажіть, коли було підписано широкомасштабний «Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією»:

- А)** 1993 р.   **Б)** 1997 р.   **В)** 2007 р.   **Г)** 2010 р.

105. Неофіційна назва російсько-української угоди від 1997 р. «Про дружбу, співробітництво та партнерство», вживана у фаховій літературі та ЗМІ:

- А)** «великий договір»   **Б)** «вічний» мир   **В)** союзний договір   **Г)** цивілізоване розлучення

106. Держава, з якою Україна в 2003 р. мала територіальні суперечки щодо острова Тузла:

- А)** Грузія   **Б)** Росія   **В)** Румунія   **Г)** Туреччина

8.2.2. Становлення ринкової економіки

1. Установіть відповідність між описаним явищем соціально-економічного життя та періодом історії України, для якого воно було характерним.

1) «Основна частина підприємств місцевого значення перейшла з відання союзних міністерств у підпорядкування обласних рад депутатів. Місцеві органи влади одержали широкі права у вирішенні матеріально-фінансових питань...».	А) післявоєнна відбудова (1945 – початок 1950-х рр.)
2) «Економічне протистояння, що виникло внаслідок внесення митною службою Росії усіх українських імпортерів до переліку «ризикованих», призвело до блокади поставок товарів з України до Росії...»	Б) «відлига» (1953 – 1964 рр.)
3) Понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники унікальних сортів...»	В) застій (середина 1960-х – початок 1980-х рр.)
4) «Продовольча програма виходить із необхідності скоротити імпорт продовольства з капіталістичних країн, оскільки деякі держави прагнуть перетворити продаж зерна на засіб політичного тиску...»	Г) перебудова (1985–1991 рр.)
	Д) незалежність (1991 р. – початок ХХІ ст.)

2. Увідповідніть описане явище соціально-економічного життя з періодом історії України, для якого воно було характерним.

1) «Основна частина підприємств місцевого значення перейшла з підпорядкування союзних міністерств у підпорядкування обласних рад депутатів. Місцеві органи влади одержали широкі права у вирішенні матеріально-фінансових питань...»	А) Україна в перші повоєнні роки (1945 – на початку 1950-х рр.)
2) «Економічне протистояння, що виникло внаслідок унесення митною службою Росії всіх українських	Б) Україна в умовах деєталінізації (1953–1964 рр.)

імпортерів до переліку “ризикованих”, призвело до блокування поставок товарів з України до Росії...»

3) «Соціалістичне самоврядування реалізують в умовах широкої гласності участю всього колективу та його громадських організацій у виробленні найважливіших рішень і контролі за виконанням їх, виборності керівників та єдиноначальності в управлінні підприємством...»

4) «...Темпи промислового розвитку Західної України були вищими, ніж на Сході УРСР. У роки четвертої п'ятирічки тут споруджено понад 2,5 тис. великих і середніх промислових підприємств...»

В) Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)

Г) розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)

Д) Україна в умовах незалежності (1991 р. – початок ХХІ ст.)

3. *Вкажіть закономірні наслідки впровадження ринкових відносин в соціальному житті незалежної України:

А) збільшення коруптованості влади	Б) зростання безробіття
В) піднесення рівня життя населення	Г) розвиток фінансової системи країни
Д) соціальна диференціація	Е) утворення нової політичної еліти
Ж) інфляційні процеси	

4. Позначте один із негативних процесів, який супроводжував наближення вітчизняної економіки до ринкових відносин.

- А)** збереження та поглиблення структурної деформації економіки
Б) низький рівень економічного розвитку
В) повне використання економічного потенціалу
Г) високий рівень економічної свободи

5. *Які процеси супроводжували наближення української економіки до ринку:

- А)** високий рівень економічної свободи та економічного ризику
Б) криміналізація економіки
В) неефективне використання реального економічного потенціалу
Г) оновлення основних виробничих фондів
Д) пом'якшення проблем у соціальній сфері
Е) поступова ліквідація структурних деформацій
Ж) «тінізація» економіки

6. Вкажіть чинник, який не впливав на розгортання «тіньової» економіки:

- А)** більша частина населення виявилась зайнятою у регресуючих секторах економіки
Б) сформувались клани, що об'єднали державних службовців, керівників

прибуткових секторів економіки та кримінальні елементи

В) зростала недовіра населення до державної влади

Г) українська економіка інтегрувалась у світовий економічний простір

7. Процес інтенсивної приватизації державної власності (роздержавлення) реально розпочався:

А) 1992 р.

Б) 1994 р.

В) 1999 р.

Г) 2005 р.

8. Цінний папір, зображений на фото, в Україні випускався з метою

А) прискорення роздержавлення економіки великих підприємств

Б) націоналізації

В) завершення монополізації господарства економічних зон

Г) формування вільних

9. Укажіть фото зразка сертифікатів, емісія яких в Україні пришвидшила роздержавлення економіки.

А)

Б)

10. Широка приватизація в Україні державного сектору економіки ...

- А) дала можливість уникнути падіння промислового виробництва в 1990-х рр.
- Б) призвела до повного занепаду металургійної галузі економіки
- В) призвела до утворення олігархічних промислово-фінансових груп
- Г) розпочалася відразу після проголошення незалежності

11. Започаткування системи олігархічних фінансово-промислових груп було характерним для соціально-економічного життя України в період

- А) десталінізації та лібералізації суспільного життя (1953-1964 рр.).
- Б) загострення кризи радянської системи (1965-1985 рр.).
- В) відновлення незалежності України (1985-1991 рр.).

Г) становлення України як незалежної держави (1991-2010 рр.).

12. Позначте, в яких уривках з історичних джерел охарактеризовано окремі аспекти соціально-економічного розвитку України в 90-х рр. XX ст.:

1) «В Україні кількість торговельних точок, що реалізовували спиртні напої, зменшилася вдвоє. Понад мільйон осіб, винних у порушенні антиалкогольного законодавства, зазнали адміністративних стягнень. У Закарпатті та в Криму знищили виноградники, зокрема унікальних сортів. Поширилося самогоноваріння»

2) «...За експертними оцінками у вітчизняному виробництві частка тіньового сектора фактично зрівнялась з часткою офіційною. Це явище логічно супроводжується зростанням масштабів нелегального вивозу капіталу»

Б) в 1-му

Г) в жодному

14. Позначте, що вводила постанова Кабінету Міністрів України «Про регулювання цін» від 26 грудня 1992 р.:

Б) лібералізацію цін

Г) мінімум цін

14. Позначте явище, про яке йде мова в уривку із статті в “Економічній газеті” (1992):

«За мінімальну заробітну плату можна купити лише 7 кг м'яса, або 3 кг сиру, або 70 кг картоплі, тоді як півроку тому її було достатньо, щоб купити 18 кг м'яса, або 23 кг сиру, або 255 кг картоплі».

Б) грошова інфляція

Г) бюджетний дефіцит

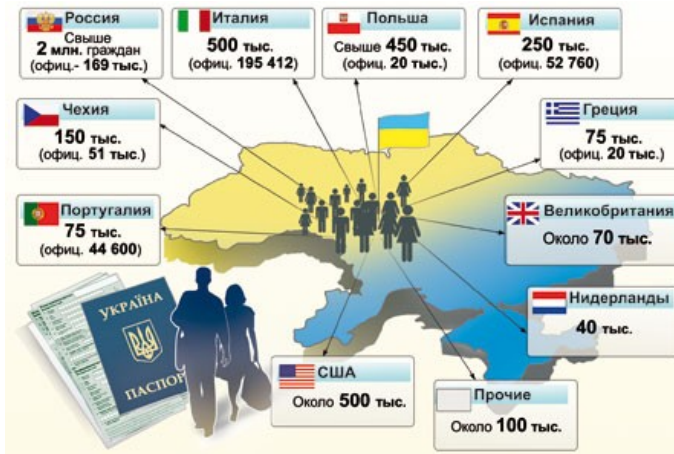
15. Які проблеми 1990-х рр. відображено на фото?

А) політичні   Б) соціально-економічні   В) культурно-освітні   Г) релігійні

16. Діаграма відображає явище суспільного життя України:

- А) депопуляцію
 Б) соціальну диференціацію
 В) «тінізацію» економіки
 Г) трудову еміграцію

17. Вкажіть, яке явище економічного життя суспільства відображає таблиця:

показник	1991	1992	1993	1994	1995
Зайнято трудовою діяльністю (млн. чол.)	25,0	24,0	23,4	22,2	21,6
Зареєстровано не зайнятих трудовою діяльністю (тис. чол.)	459	558	416	446	527

- А) збільшення бідності
 Б) зростання безробіття
 В) падіння рівня життя населення
 Г) соціальну диференціацію

18. Вкажіть, про яке демографічне явище 1990-х рр. йдеться в уривку:

«Ще однією негативною тенденцією розвитку трудового потенціалу є «вимивання» найбільш продуктивної частини населення через _____. За офіційними даними, Україна втратила в результаті міграційного обміну з іншими державами (а це здебільшого люди молодого та середнього віку) близько 3,5 мільйона осіб, третина з яких – кваліфіковані фахівці».

- А) депопуляція населення
 Б) соціальна диференціація
 В) трудова міграція
 Г) частка іноземних робітників

19. Про яке явище йдеться в цитованому документі?

«Найбільшим негативом 1990-х років було «вимивання» активної, продуктивної частини населення – людей молодого та середнього віку – за межі держави. За офіційними даними, Україна втратила близько 3,5 мільйона осіб, третина з яких – кваліфіковані фахівці».

- А) соціальну диференціацію
 Б) дефіцит робочої сили
 В) трудову міграцію
 Г) депопуляцію

20. Вкажіть, яке демографічне явище 1990-х рр. йдеться в уривку:

«У зв'язку з простоями підприємств, хронічними не виплатами зарплати робітники звільнялися й шукали інші шляхи заробляти гроші. Промисловість втрачала кваліфіковану робочу силу. В країні

ПОСИЛЮВАЛАСЯ _____».

- А) депопуляція населення
Б) соціальна диференціація
В) трудова міграція
Г) гіперінфляція

21. Вкажіть, про яке демографічне явище 1990-х рр. йдеться в уривку:

«На початку 1990-х рр. перевищення показників смертності над показниками народжуваності стало характерним для всієї республіки – на кожну 1000 мешканців народжувалося в середньому 8,5 дітей, а помирало 16 осіб. Якщо у 1989 р. в Україні проживало 51,7 млн. чол., то у 2003 р. всього 47,7 млн.».

- А) асиміляція
Б) денационалізація
В) депопуляція
Г) дискримінація

22. Встановіть відповідність між явищами суспільного життя та їх короткими описами:

1) депопуляція	А) 2002 р. за кордоном працювало 7,5 млн. українців
2) соціальна диференціація	Б) 1992 р. був прийнятий Закон України «Про приватизацію майна державних підприємств»
3) трудова міграція	В) 2000 р. 0,2% населення отримували щомісячний дохід 20 тис. доларів, мінімальна зарплата в державі складала 65 доларів
4) інфляція	
5) роздержавлення економіки	Д) на 1 січня 2005 р. кількість населення в Україні порівняно з 2001 р. скоротилася на 1млн.272 тис.

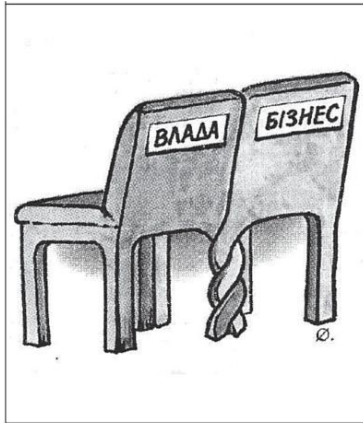
23. Розташуйте зображені карикатури за часом їх створення.

– У мене кукурудза до самої шиї!
– У мене теж.

Генетика формальна. Схоластика звичайна.
— Через ці кімнатні рослини, професоре,
вам не видно мічурінського саду.

В *Влада, бізнес*

Г *— Що ви мені пред'являєте?
Ви ж закомпостували талон на цукор!..*

24. «Тіньова економіка», яка, за оцінками фахівців, у другій половині 1990-х рр. «... гальмувала не тільки ринкові реформи, а й вкладання іноземними інвесторами капіталів в Україну», - це сфера виявлення економічної активності, спрямованої на ...

- А)** законодавче закріплення повного або часткового звільнення певного виду підприємницької діяльності від сплати податків
- Б)** заохочення суб'єктів господарювання до розвитку виробництва, підвищення його ефективності та економічного зростання
- В)** отримання доходів від заборонених видів діяльності, ухилення від державного контролю та сплати податків
- Г)** перерозподіл національного доходу в інтересах окремих класів, соціальних верств населення (найбідніших або найбагатших)

25. Вкажіть один з наслідків «тінізації» економіки:

- А)** активне виведення капіталів за кордон
- Б)** підвищення податкового тиску з боку держави
- В)** розповсюдження бартеру, тобто, натурального обміну товарів
- Г)** збільшення прибутку від експорту завдяки можливості продажу товарів за зниженими цінами

26. Як в незалежній Україні відбувався перехід від адміністративно-директивної економіки, що була частиною загальносоюзного народногосподарського комплексу, до ринкової, інтегрованої до світового економічного простору:

- А)** відбувся небачений спад промислового виробництва, було досягнуто одного з найвищих у світі показників гіперінфляції
- Б)** заходи «шокової терапії» оздоровили економіку, дозволили провести її структурну перебудову і модернізацію
- В)** держава застосувала систему заходів соціального захисту населення, підтримуючи найбільш знедолені прошарки
- Г)** завдяки партнерським стосункам з постачальниками енергоносіїв з пострадянського простору вдалося забезпечити безперебійну роботу промисловості

27. Негативне ставлення значної частини населення до ринкової економіки пов'язане з:

- А) нерозвиненістю приватного підприємництва, що стало суттєвою перешкодою на шляху здійснення реальних ринкових реформ
- Б) формуванням нових державних структур і розростанням бюрократичного апарату
- В) інтеграцією української економіки до світового економічного простору
- Г) наслідками її становлення для більшості громадян, які опинилися за межею бідності

28. Вкажіть, кого у перші роки незалежності стали називати «човниками» («мішочниками»):

- А) бізнесменів, які часто їздили за кордон у справах
- Б) державних службовців, які при найменшій нагоді відправлялися у закордонні відрядження
- В) робітників-вантажників на ринках
- Г) людей, які скуповували споживчі товари за кордоном і перепродували в Україні

29. Найважливішими партнерами у зовнішній торгівлі для України наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. були країни:

- А) Європейського Союзу (ЄС)
- Б) Азії та Африки
- В) Співдружності незалежних держав (СНД)
- Г) Америки та Західної Європи

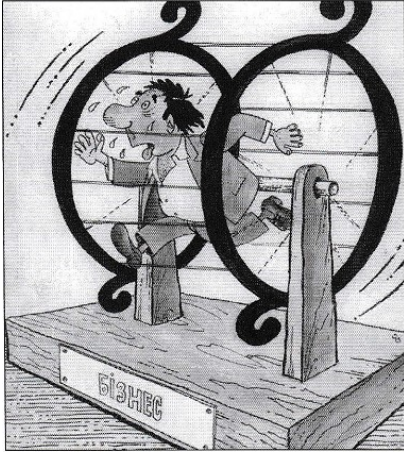
30. Вкажіть негативний процес, який супроводжував включення української економіки до світового економічного простору:

- А) підвищення залежності від зростаючого імпорту енергоносіїв
- Б) пряме втручання міжнародних фінансових структур в управління економікою
- В) «доларизація» економіки, виведення капіталів за кордон
- Г) посилення структурної деформації, надмірне зростання частки базових галузей

31. *Вкажіть економічні заходи, здійснені урядами України в 1990-х рр.:

- А) формування основ планової, командно-адміністративної економіки
- Б) ведення державного широкомасштабного індустріального житлового будівництва
- В) введення національної грошової одиниці – гривні
- Г) встановлення державної монополії на зовнішню торгівлю
- Д) проведення приватизації майна державних підприємств
- Е) встановлення «твердих» державних цін на товари широкого вжитку
- Ж) розпаювання сільськогосподарських земель колективної та державної форм власності

32. На якій особливості становлення підприємництва в незалежній Україні акцентує увагу карикатура:

- А) надмірних фізичних навантажень на бізнесменів
- Б) стрімкому збільшенні прибутковості бізнесу
- В) недостатній фаховій підготовці підприємців для ведення бізнесу
- Г) значних бюрократичних обмеженнях організації та ведення бізнесу

33. Використання службовими особами їхніх прав і посадових можливостей для особистого збагачення:

- А) корупція   Б) люстрація   В) непотизм   Г) симонія

34. *Що було характерним для соціально-економічного життя України в першій половині 1990-х рр.:

- А) лібералізація цін
- Б) інтенсивне зростання військово-промислового комплексу
- В) створення сфери побутових послуг та громадського харчування
- Г) різке соціальне розшарування в суспільстві
- Д) відмова від залучення іноземних кредитів
- Е) стрімке зростання «тіньової економіки»
- Ж) відсутність інфляції

35. На фото зображено купюри максимального номіналу в 1991 р. і 1995 р. Що спричинило значне підвищення Національним банком України номіналу купоно-карбованців упродовж 1991–1995 рр.?

- А) стрімке зростання цін на товари та послуги
- Б) поступове зростання курсу національної валюти

В) значне збільшення реальних доходів населення

Г) повільне збільшення надходжень від експорту

36. Встановіть відповідність між поняттями та визначеннями:

1) дефолт	А) широке надпланове, непрогнозоване використання у грошовому обігу іноземної грошової одиниці – долара - при операціях товарообігу
2) приватизація	Б) знецінення внутрішньої валюти
3) інфляція	В) невиконання договору позики: невиплата своєчасно відсотків або основного боргу за борговими зобов'язаннями або за умовами договору про випуск облігаційного займу
4) девальвація	Г) передача державного або муніципального майна у власність окремих осіб, організацій Д) зниження курсу національної валюти; офіційне зменшення державою золотого змісту грошової одиниці

37. Перші позитивні зрушення в економіці (зростання валового внутрішнього продукту України, скорочення державного боргу, подолання бартеризації) відбулися:

- А)** 1996 р.   **Б)** 2000 р.   **В)** 2002 р.   **Г)** 2005 р.

38. Укажіть правильне твердження щодо становища України на межі тисячоліть.

- А)** в економіці настала макроекономічна стабілізація
Б) провідною лівою партією стала Партія регіонів
В) прийняття Конституції засвідчило існування парламентської республіки
Г) на референдум було винесено питання про вступ до НАТО

39. Що було характерним для соціально-економічного розвитку України наприкінці 1990-х – початку 2000-х рр.?

- А)** збереження більшості промислових підприємств у державній власності
Б) утвердження системи олігархічних фінансово-промислових груп
В) відновлення командно-адміністративної системи управління економікою
Г) перетворення малого бізнесу в основного виробника валового внутрішнього продукту

8.2.3. Вибір шляху (2004-2013 рр.)

1. Установіть послідовність подій, зафіксованих на фото.

А

Б

В

Г

2. Під час яких президентських виборів Верховний Суд України визнав недійсними результати голосування II туру і призначив переголосування:

- А) 1994 р.   Б) 1999 р.   В) 2004 р.   Г) 2010 р.

3. Фото доречно використати для презентації про:

- А) «революцію на граніті»   Б) акцію «Повстань, Україно»
В) «помаранчеву революцію»   Г) «революцію Гідності»

4. Назва масових виступів населення України проти фальсифікації результатів президентських виборів 2004 р.:

- А) оксамитова революція   Б) помаранчева революція
В) революція троянд   Г) революція тюльпанів

5. Позначте період, коли в Україні відбулися події, що дістали назву «Помаранчева революція»:

- А) жовтень 2004 р.   Б) листопад 2004 р.
В) січень 2005 р.   Г) листопад 2005 р.

6. «Не зміна облич при владі, а зміна системи, і найголовніше - пошук інструментарію для зміни цієї системи», на думку письменниці та публіциста О. Забужко, стало гаслом

- А) революції гідності   Б) культурної революції
В) помаранчевої революції   Г) революції згори

7. Проведення прихильниками Віктора Януковича з'їзду в Северодонецьку і проголошення ідеї утворення Південної-Східної Української Автономної Республіки відбулося:

А) 1991 р.   Б) 1999 р.   В) 2004 р.   Г) 2006 р.

8. Установіть відповідність між подією та її наслідком.

1) запровадження національної валюти – гривні   А) обрання Президентом України В. Ющенка

2) «помаранчева революція»   Б) створення передумов до виходу держави з економічної кризи

3) проведення першого Всеукраїнського референдуму   В) виникнення парламентської опозиції

4) проведення перших альтернативних виборів до Верховної Ради УРСР   Г) припинення існування Союзу Радянських Соціалістичних Республік

Д) створення Автономної Республіки Крим

9. Позначте назву виборчої системи, за якою проходили парламентські вибори 2006 р.:

А) мішана   Б) пропорційна

В) мажоритарна   Г) партійна

10. Зазначте події, про які йдеться в уривку з історичного джерела:

«Сьогодні можна скільки завгодно говорити про політичний характер рішень Верховної Ради і Верховного Суду України щодо визнання недійсними результатів другого туру голосування і недовіру Центральній виборчій комісії. Але при цьому не слід забувати, що саме вони відкрили єдиний за даних обставин – правовий і легітимний – вихід, розрядили гранично напружену політичну атмосферу і стали тим проблеском надії, що дав змогу відступити від безодні громадянського конфлікту, зберегти державну незалежність і територіальну цілісність України...»

А) вибори Президента України 1994 р.   Б) прийняття Конституції України 1996 р.

В) вибори Президента України 1999 р.   Г) вибори Президента України 2004 р.

11. Коли відбулися події, про які йдеться в уривку з виступу Голови Верховної Ради України В. Литвина?

«Сьогодні можна скільки завгодно говорити про політичний характер рішень Верховної Ради і Верховного Суду України щодо визнання недійсними результатів другого туру голосування і недовіри Центральній виборчій комісії. Але при цьому не слід забувати, що саме вони відкрили єдиний за даних обставин — правовий і легітимний — вихід, розрядили гранично напружену політичну атмосферу і стали тим проблеском надії, що дав змогу відступити від безодні громадянського конфлікту, зберегти державну незалежність і територіальну цілісність України...»

А) червень 1996 р.   Б) грудень 2004 р.   В) жовтень 1992 р.   Г) серпень 1991 р.

12. Найуспішніший приклад приватизації державного майна в історії незалежної України:

А) роздержавлення енергетичного сектора

Б) перший конкурс з продажу «Криворіжсталі»

В) ліквідація колгоспно-радгоспної системи та розпаювання землі

Г) повторний аукціон з продажу «Криворіжсталі»

13. Встановіть послідовність подій:

14. Встановіть послідовність ухвалення цитованих документів:

Б) «Виходячи зі смертельної небезпеки, яка нависла над Україною у зв'язку з державним переворотом в СРСР... продовжуючи тисячолітню історію державотворення в Україні... Верховна Рада Української РСР урочисто проголошує незалежність України...»

Г) «Ми, Республіка Білорусь, Російська Федерація (РРФСР), Україна, як держави-засновники Союзу РСР, що підписали Союзний договір 1922 року... констатуємо, що Союз РСР як суб'єкт міжнародного права і геополітична реальність припиняє своє існування...»

«...вшановуючи пам'ять мільйонів співвітчизників, які стали жертвами Голодомору 1932-1933 років в Україні та його наслідків... Верховна Рада України приймає цей Закон. Стаття 1. Голодомор 1932-1933 років в Україні є геноцидом Українського народу».

16. Запровадження ЗНО при вступі до вишів – найуспішніша з українських реформ – відбулося:

А) 2005 г.   Б) 2008 г.   В) 2014 г.   Г) 2017 г.

17. Поруч із третім Президентом України на фотографії

А) Андрей Шептицький

Б) Василь Липківський

В) Йосип Сліпий

Г) Любомир Гузар

18. Палац, зображений на фото, було відреставровано за президентства:

А) В. Ющенко   Б) В. Януковича   В) П. Порошенка   Г) В. Зеленського

19. Україна була прийнята до Світової організації торгівлі (СОТ), отримавши статус країни з ринковою економікою:

А) 1945 р.   Б) 1992 р.   В) 2005 р.   Г) 2008 р.

20. Установіть послідовність набуття Україною членства в міжнародних організаціях.

А) Світова організація торгівлі

Б) Нарада (Організація) з безпеки та співробітництва в Європі

В) Співдружність Незалежних Держав

Г) Рада Європи

21. Встановіть відповідність між датами та подіями:

1) 16 липня 1990 р.	А) прийняття Закону України «Про Голодомор 1932-1933 років в Україні»
2) 24 серпня 1991 р.	Б) підписання Договору про дружбу, співробітництво і партнерство

між Україною та Російською Федерацією

- 3) 28 червня 1996 р.   В) прийняття Акта проголошення державної незалежності України
4) 28 листопада 2006 р.   Г) схвалення Декларації про державний суверенітет України
Д) прийняття Конституції України

22. У 2009 р. Міжнародний суд у Гаазі прийняв рішення щодо розмежування континентального шельфу та виключних економічних зон між Україною та...

- А) Молдовою   Б) Польщею   В) Росією   Г) Румунією

23. Встановіть послідовність каденцій президентів України:

- А) Віктор Янукович   Б) Леонід Кравчук   В) Леонід Кучма   Г) Віктор Ющенко

24. Вкажіть Президента України, за часів якого було визначено орієнтири зовнішньої політики України, вказані в уривку:

«Серед контактів України зі світом переважають країни Європейського Союзу... Україна має всі підстави сподіватися, що упродовж кількох місяців буде підписана угода з ЄС про пільговий режим в'їзду до Союзу наших громадян ...Кардинальні зрушення відбулися у відносинах України з НАТО.»

- А) Л. Кравчук   Б) Л. Кучма   В) В. Ющенко   Г) В. Янукович

8.2.4.Революція Гідності

1. Яке фото слід використовувати для ілюстрації подій Революції гідності:

- А)   Б)

В)

Г)

2. На фото відображено події

- А) Революції троянд
- В) Революції на граніті

- Б) Революції Гідності
- Г) Помаранчевої революції

3. В уривку з історичного джерела йдеться про

«Це був протест не лише проти показової спроби принизити й упокорити українське суспільство – демонстративно не підписувати Угоду про асоціацію з ЄС. Це був вибух протесту проти дикого цинізму й аморальності тогочасної влади в Україні».

- А) помаранчевої революції
- Б) культурної революції
- В) революції гідності
- Г) революції на граніті

4. Зображений рисунок доречно використовувати для ілюстрації подій

- А) помаранчевої революції
- Б) культурної революції
- В) революції гідності
- Г) революції на граніті

5. Яке з тверджень можна віднести до передумов «революції Гідності»:

- 1) «Великий бізнес прагнув доступу до європейських ринків і боявся можливості поглинання російськими конкурентами в разі приєднання України до очолюваного Росією Митного союзу»
- 2) «...опитування, проведені у 2011 році, показали, що негативне ставлення молоді до державних інститутів ще більш зросло, особливо до правоохоронних органів... істотно змінилося ставлення молоді України до цінностей демократії та свободи. Набагато більше стало в Україні молоді, яка бажає мати в країні демократію»

- А) обидва
- Б) 1-ше
- В) 2-ге
- Г) жодне

6. З якою масовою політичною акцією пов'язаний плакат:

- А) «помаранчева революція»   Б) «Україна без Кучми»
В) «революція Гідності»   Г) «революція на граніті»

7. Зображення українських поетів у стрит-арт інтерпретації на будівлях Києва з'явилися з метою

- А) вшанування незламності, мужності та героїзму захисників Донецького аеропорту
Б) підтримання сили духу протестувальників на барикадах часів Революції Гідності
В) пробудження в суспільстві почуття патріотизму в умовах російської агресії
Г) опротестування впровадження офіційної двомовності в деяких областях країни

8. Громадський рух, який у листопаді 2013 р. об'єднав активістів українських радикальних організацій, радикалізував Революцію Гідності та призвів до падіння влади Януковича:

- А) ОУН   Б) ПОРА   В) «Правий сектор»   Г) «Свобода»

9. Установіть послідовність подій, зафіксованих на фото.

- А) «революцію на граніті»   Б) акцію «Україна без Кучми»
 В) Помаранчеву революцію   Г) революцію Гідності

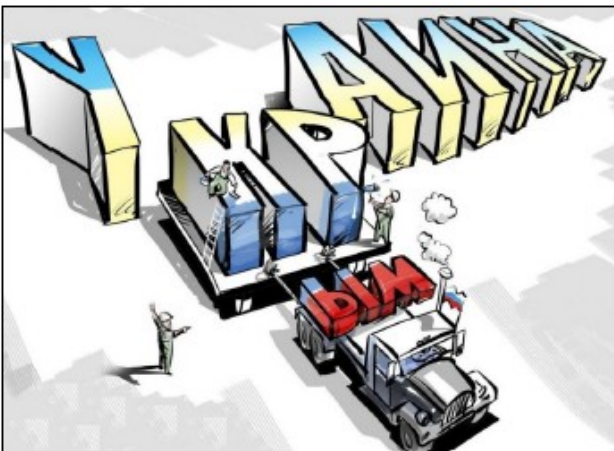
13. Встановіть послідовність масових політичних акцій:

- А) «помаранчева революція»   Б) «Україна без Кучми»
 В) «революція Гідності»   Г) «революція на граніті»

14. Увідповідніть період в історії України з поняттями й термінами, які потрібно використовувати для його характеристики.

1) Україна в перші повоєнні роки хрущовки (1945 р. – початок 1950-х рр.)	А) культ особи, лібералізація, раднаргоспи,
2) Україна в умовах деєталінізації (1953–1964 рр.)	Б) розвинений соціалізм, самвидав, номенклатура, застій
3) Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)	В) колабораціонізм, «Східний вал», план «Барбаросса», «випалена земля»
4) Україна в умовах незалежності (1991 р. – початок ХХІ ст.)	Г) сепаратизм, поліконфесійність, люстрація, волонтерський рух
	Д) холодна війна, ждановщина, відбудова, лисенківщина

15. Яке поняття треба використати, визначаючи головну ідею карикатури?

- А) геноцид   Б) шовінізм   В) колоніалізм   Г) анексія

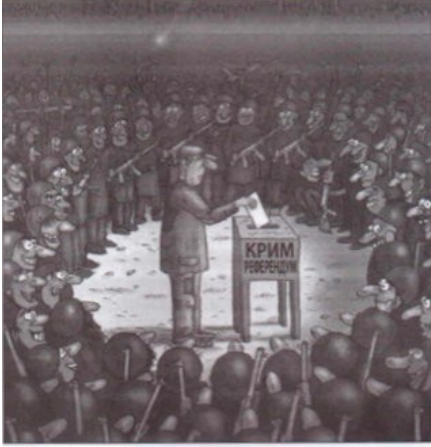
16. Події, про які йдеться в уривку, відбулися:

«Одразу після захоплення парламенту і уряду АРК Росія перейшла до відкритої фази окупації»

Криму. На півострів військово-транспортними літаками і кораблями ВМС РФ почали інтенсивно перекидати кращі штурмові підрозділи десантних військ і морської піхоти, озброєння і військову техніку. Російські війська взяли під контроль стратегічні об'єкти і комунікації, оточили наші основні військові частини.»

А) 1994 р.   Б) 2001 р.   В) 2014 р.   Г) 2022 р.

17. Характеризуючи події, відображені на карикатурі, доцільно використовувати поняття

А) депортація   Б) мобілізація   В) лібералізація   Г) анексія

18. Події якого року описано в уривку зі спогадів лідера кримських татар, народного депутата України Мустафи Джемілева:

«До речі, "статистика", що на "референдумі" було 83 % кримчан, із яких 96 % або 98 % висловилися за приєднання до Російської Федерації – абсолютна брехня. Ніколи такої активної участі в голосуванні не було й бути не може, там люди працюють у різних регіонах, а голосувати треба за місцем проживання. Зі 180 тис. кримських татар на "дільниці" прийшло тільки 900, до того ж більшість із них наївно думала, що потрібно сказати про своє бажання бути в складі України. І ми маємо секретне донесення ФСБ Криму своєму начальству в Москві. Реальна участь була 34,2 %, і не всі голосували за приєднання до РФ».

А) 1991 р.   Б) 1996 р.   В) 2003 р.   Г) 2014 р.

19. Різновид ворожих дій, коли країна-агресор вдається не до класичного військового вторгнення, а до прихованих операцій, диверсій, кібероперацій, а також надає підтримку повстанцям, що активізуються на території супротивника:

А) гібридна війна   Б) дивна війна   В) «русская весна»   Г) тотальна війна

20. Події «Революції гідності» стали каталізатором

А) підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС).

Б) входження України до Світової організації торгівлі (СОТ).

В) створення Співдружності Незалежних Держав (СНД).

Г) обрання України членом Ради Європи (РЄ)

21. Узгодьте подію з її наслідком.

1) перші альтернативні вибори до
Верховної Ради УРСР

А) окупація Автономної Республіки Крим, окремих
Донецької і Луганської областей

- 2) спроба державного перевороту в СРСР
- 3) Революція Гідності
- 4) російська збройна агресія проти України
- Б) ухвалення Верховною Радою УРСР Акта незалежності України
- В) підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС)
- Г) ухвалення Верховною Радою УРСР Декларації про державний суверенітет України
- Д) створення Меджлісу кримськотатарського народу

22. Поява в європейських засобах масової інформації зображеної карикатури зумовлена

- А) підписанням Україною Будапештського меморандуму
- Б) укладанням Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом
- В) вступом України до Організації безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ)
- Г) приєднанням України до програми НАТО «Партнерство заради миру»

23. У якому році одна з країн-підписантів порушила умови, зазначені в цитованому документі? «Російська Федерація, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтверджують Україні їх зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі (НБСЄ) поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України..., [а також] підтверджують зобов'язання утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом Організації Об'єднаних Націй...»

- А) 1996 р.
- Б) 1998 р.
- В) 2003 р.
- Г) 2014 р.

24. У зв'язку із загостренням українсько-російських відносин у 2014 р. було заявлено про можливий вихід України з міжнародної організації.

- А) Вишеградська четвірка
- Б) НАТО
- В) Рада Європи
- Г) СНД

25. 2014 рік – це рік, коли Україна

- А) підписала Угоду про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС)
- Б) стала членом Ради Європи (РЄ)
- В) приєдналася до програми НАТО «Партнерство заради миру»

Г) вступила до Світової організації торгівлі (СОТ)

26. Підстави звернення України з позовами до Європейського суду з прав людини у 2014 р.:

- А) анексія Криму та відповідальність Російської Федерації перед Україною
- Б) морська делімітація в Чорному морі
- В) порушення прав української та кримськотатарської меншини на Кримському півострові
- Г) територіальні претензії Румунії щодо о. Зміїний

27. Держава, яка, підписавши у 1994 р. меморандум «Про гарантії безпеки України», у 2014 р. порушила його в односторонньому порядку:

- А) Велика Британія   Б) Китай   В) Росія   Г) США

28. Установіть послідовність подій періоду творення нової України.

- А) початок Євромайдану
- Б) вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ)
- В) укладення Мінських домовленостей
- Г) підписання Україною Угоди про асоціацію з Європейським Союзом (ЄС)

29. Значну роль у забезпеченні українських військових всім необхідним для участі в АТО відігравали:

- А) волонтери   Б) добровольчі батальйони   В) миротворці   Г) співробітники місій ОБСЄ

30. В 2015 р. задля врегулювання ситуації на Донбасі було підписано документ, який не було втілено в життя:

- А) Будапештський меморандум   Б) Великий договір
- В) Вишеградську декларацію   Г) Мінські угоди

31. Установіть відповідність між назвою періоду в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи його.

1) післявоєнна відбудова та розвиток (1945 - початок 1950-х рр.)	А) самвидав, номенклатура, дефіцит, правозахисник
2) політична та економічна лібералізація суспільства (1953-1964 рр.)	Б) новий порядок, радянська організація, план «Ост», депортація
3) загострення кризи радянської системи (середина 1960-х початок 1980-х рр.)	В) приватизація, тимчасово окупована територія, антитерористична операція (АТО),
європейська	інтеграція
4) Україна в умовах незалежності (1991 р. - початок ХХІ ст.)	Г) операція «Вісла», ждановщина,
космополітизм,	лисенківщина
раднаргоспи,	Д) «відлига», політична реабілітація,
	шістдесятники

32. Установіть відповідність між назвою періоду в історії України та поняттями й термінами, які потрібно використовувати, характеризуючи його.

1) післявоєнна відбудова та розвиток (1945 - початок 1950-х рр.)	А) самвидав, номенклатура, дефіцит, правозахисник

- 2) політична та економічна лібералізація суспільства (1953-1964 рр.)
3) загострення кризи радянської системи (середина 1960-х початок 1980-х рр.) європейська
4) Україна в умовах незалежності (1991 р. - початок XXI ст.) космополітизм,

раднаргоспи,

- Б) новий порядок, радянізація, план «Ост», депортація
В) приватизація, тимчасово окупована територія, антитерористична операція (АТО), інтеграція
Г) «саморозпуск» УГКЦ, ждановщина, лисенківщина
Д) «відлига», політична реабілітація, шістдесятники

33. З'ясуйте, якого періоду історії України стосується зміст кожного з наведених уривків.

- 1) «Вихід на політичну арену значної кількості нових суспільних формувань змінив сам характер виборів, зробивши основний акцент на їх альтернативності (на 450 мандатів у Верховну Раду УРСР претендувало майже три тисячі кандидатів)...»
2) «Стійкість і мужність української армії, підтримка армії з боку українського народу стали основними чинниками, які, поряд із тиском Заходу, змушували Росію йти на «заморожування» агресії...»
3) «Враховуючи, що існуючі обмеження в становищі перебуваючих на спецпоселенні виселених кримських татар ...у подальшому не є необхідними, Президія Верховної Ради СРСР ухвалює: ...звільнити з-під адміністративного нагляду кримських татар...»
4) «...У СРСР побудовано розвинене соціалістичне суспільство. На цьому етапі... все повніше розкриваються... переваги соціалістичного способу життя... Це суспільство зрілих соціалістичних суспільних відносин, у якому... склалася нова історична спільність – радянський народ...»
- А) Україна в перші післявоєнні роки (1945 – початок 1950-х рр.)
Б) Україна в умовах деєсталінізації (1953–1964 рр.)
В) Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.)
Г) розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985–1991 рр.)
Д) Україна в умовах незалежності (1991 р. – початок XXI ст.)

34. Установіть послідовність ухвалення документів, уривки з яких процитовано.

- А) «Підтверджуючи відданість України ідеалам та принципам, які є спільним надбанням європейських народів... Верховна Рада України постановляє: Приєднатися від імені України до Статуту Ради Європи...»
Б) «На виконання Закону України “Про військово-цивільні адміністрації” постановляє: 1. Утворити: ...Артемівську районну військово-цивільну адміністрацію..., Костянтинівську районну військово-цивільну адміністрацію..., Ясинуватську районну військово-цивільну адміністрацію Донецької області...»
В) «Верховна Рада України постановляє: 1. Ввести в дію Закон України “Про Збройні Сили України” з моменту його прийняття. 2. Доручити Кабінету Міністрів України розробити пропозиції щодо загальної структури Збройних Сил України...»

Г) «Верховна Рада України постановляє: ...Прийняти Конституцію України... Визнати такою, що втратила чинність, Конституцію (Основний закон) України від 20 квітня 1978 року з наступними змінами і доповненнями...»

35. На карикатурі відображено запити українського суспільства щодо

- А) розв'язання проблем забруднення навколишнього середовища
- Б) подолання кризи фінансової та банківської систем
- В) проведення масштабного очищення органів державної влади
- Г) упровадження новітніх біотехнологій у виробництво

36. У відповідність рік прийняття документа із цитатою з нього.

1) 1991 р.	А) «Підтверджуючи відданість України ідеалам та принципам, які є спільним надбанням європейських народів,...Верховна Рада України постановляє: Приєднатися від імені України до Статуту Ради Європи...»
2) 1995 р.	Б) «...Верховна Рада України постановляє: 1. Ввести в дію Закон України "Про Збройні Сили України" з моменту його прийняття. 2. Доручити Кабінету Міністрів України розробити пропозиції щодо загальної структури Збройних Сил України...»
3) 1996 р. його	В) «1. Цим документом створюється асоціація між Україною та Союзом і державами-членами... Цілями асоціації є: Сприяти поступовому зближенню Сторін..., поглиблюючи зв'язок України з політикою ЄС...»
4) 2014 р.	Г) «Верховна Рада Української РСР проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність і неподільність влади республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах...»
України...	Д) «...Верховна Рада України постановляє: ...Прийняти Конституцію Визнати такою, що втратила чинність, Конституцію України від 20 квітня 1978 року з наступними змінами й доповненнями...»

37. Розташуйте плакати відповідно до послідовності віх в історії України.

38. Поява та поширення в сучасному українському суспільстві поняття «кіборги» зумовлено

- А)** протистоянням російській агресії в Криму
- Б)** бойовими діями на Дебальцевському плацдармі
- В)** обороною на Маріупольському напрямку
- Г)** захистом Донецького аеропорту

39. Установіть послідовність історичних подій, покладених в основу сюжетів сучасних фільмів, афіші яких зображено на фото.

40. Заходи з декомунізації отримали офіційну підтримку з боку держави у...

А) 1991 р.   Б) 2004 р.   В) 2013 р.   Г) 2015 р.

41. Коли було прийнято Закон України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки»:

А) 16 липня 1990 р.   Б) 26 серпня 1991 р.   В) 28 червня 1996 р.   Г) 9 квітня 2015 р.

42. У листопаді 2016 р. Український інститут національної пам'яті та Український дім презентували мультимедійний виставковий проєкт «Відважні: наші герої», що відтворював образи різних поколінь українців XX – XXI століть через реконструкцію революційної атрибутики та вбрання учасників подій доби Української революції, Холодного Яру, Української повстанської армії, Революції на граніті, Помаранчевої революції, революції Гідності. На фото зображено один із плакатів цього проєкту.

З'ясуйте, яке з наведених тверджень відображає ідею, покладену в основу плаката.

А) Революція Гідності початку XXI ст., як і війна за збереження державної незалежності України початку XX ст., – заслуга лише молодих.

Б) Незалежність України час від часу окроплюється кров'ю патріотів: на початку XX ст. – героїв Крут, на початку XXI ст. – героїв Небесної сотні.

В) Революція Гідності – не окремий, випадковий протест купки мітингувальників, а продовження столітньої боротьби за свободу й незалежність України.

Г) завдячуючи тому, що на початку XX ст. перемогла Українська революція, на початку XXI ст.

увінчалася перемогою й революція Гідності.

43. Укажіть фото Президента України, за каденції якого стали можливими зміни, описані в уривку джерела:

«Адже за будь-яких умов оформлення візи потребує кількох днів, а з безвізом громадянин України може будь-коли перетинати кордон і в'їжджати до ЄС. Під дією безвізу український турист став почувати себе значно більш вільним, ніж раніше. Він набув можливості вибирати між значно більшою кількістю пропозицій відпочинку й подорожей, ніж за умов візового режиму».

А

Б

В

Г

44. Рада міністрів ЄС скасувала візовий режим з Україною у травні:

А) 2005 р.   Б) 2014 р.   В) 2017 р.   Г) 2022 р.

45. Томос (указ) константинопольського патріарха та Священного синода про автокефалію ПЦУ (Православна церква України) отримала:

А) 1990 р.   Б) 2005 р.   В) 2014 р.   Г) 2019 р.

46. Території, позначені на картосхемі, мали до 2022 р. статус

- А) територіальної автономії у складі України
- Б) національної автономії у складі України
- В) тимчасово окупованої території
- Г) вільної економічної зони

47. В якому році картина К. Шоу «Мадонна Калашникова», що згодом перетворилась на «Святу Джавеліну», стала справжнім концептуальним «мемом Опору»

- А) 2012 р.
- Б) 2014 р.
- В) 2018 р.
- Г) 2022 р.

48. В якому місті навесні 2022 р. з'явився мурал «Святої Джавеліни»:

- А) Києві
- Б) Маріуполі
- В) Харкові
- Г) Чернігові

49. На муралі роботи Євгена Кучера зображений

А) В. Залужний   Б) В. Зеленський   В) Д. Коцюбайло   Г) О. Сирський

50. Установіть послідовність подій, відображених на фото.

А)

Б)

В)

Г)

8.2.5. Культура

1. Встановіть послідовність подій суспільно-культурного життя, відображених в цитованих уривках:

А) «Зворотною стороною буржуазного націоналізму є безрідний космополітизм, який проявляється в плазуванні та низькопоклонстві перед іноземщиною. Безрідний космополітизм є зброєю в боротьбі проти соціалізму...»

Б) «Комуністи у своїх виступах піддали критиці новий роман О. Гончара «Собор». Висловлюючи жаль, що зрілий майстер художнього слова як у кривому дзеркалі показав працю, побут, духовний світ металургів і колгоспників Подніпров'я...»

В) «Низька технічна оснащеність наукових лабораторій, різке зниження життєвого рівня і соціальна незахищеність призвели до масового виїзду багатьох вчених за кордон, переходу їх до комерційних структур...»

Г) «Репресії показали, що в дискусії з українськими «дисидентами» влада не знайшла більш переконливих аргументів, ніж застосування сили, а умови в таборах переконали мене у тім, що простір застосування цієї сили не знає кінця...»

2. Вкажіть назву закону, пропущену в уривку:

«Закон _____ не передбачав забезпечення обов'язкової повної середньої освіти. Це значно знизило вимоги до навчання і виховання підростаючого покоління. ...За законом діти можуть навчатись у школі лише до 15 років. Це призвело до негативних наслідків – майже 30 тис. підлітків ніде не навчаються і не працюють».

- А) «Про освіту»
- Б) «Про свободу совісті та релігійних організацій»
- В) «Про мови в Українській РСР»
- Г) «Про основи законодавства України про культуру»

3. Коли було прийнято рішення запровадити в Україні 12-річну шкільну освіту:

- А) 1992 р.   Б) 1999 р.   В) 2010 р.   Г) 2017 р.

4. Чим пояснюється прийняте у 2010 р. рішення повернути 11-річний термін навчання в школі:

- А) відсутністю необхідних коштів у бюджеті
- Б) невідповідністю суспільства та педагогічних працівників до нововведень
- В) скаргами батьків та учнів на перевантаженість навчальних програм
- Г) політичним популізмом

5. Укажіть одну з особливостей розвитку культури в Україні в період незалежності.

- А) посилення ідеологічного тиску
- Б) відсутність державного фінансування
- В) зростання різноманіття мистецьких течій і напрямів
- Г) послаблення залежності від економічних чинників

6. Встановіть відповідність між іменами видатних українських учених та їхніми стислими характеристиками:

1) П. Костюк	математик і механік, педагог, спеціаліст у галузі математичної фізики, теорії нелінійних коливань і нелінійних диференціальних рівнянь
2) Ю. Глеба	А) учений у галузі зварювальних процесів, металургії і технології металів; Президент АН України (з 1962), перший нагороджений званням Герой України
3) Ю. Митропольський	Б) історик, ініціатор і голова редколегії таких видань як «Історія міст і сіл Української РСР»(26 тт.), «Реабілітовані історією» В) розробив оригінальні методи генетичної трансформації рослин із використанням мікроін'єкцій рослинних клітин плазмідними ДНК, став піонером в галузі одержання трансгенних рослин
4) Б. Патон	Г) фізіолог і біофізик, організатор науки, педагог, громадський діяч; створив школу дослідників у галузях нейрофізіології, клітинної та молекулярної фізіології, біофізики

7. Успішну розробку унікальних алгоритмів виявлення та розпізнання облич та об'єктів започаткував 2006 р.:

- А) Є. Анчишкін   Б) Д. Арахамія   В) В. Глушков   Г) С. Лебедєв

8. Недорогий екзоскелет модульної конструкції розробив у 2010-х рр.:

- А) А. Головаченко   Б) О. Кришталь   В) Б. Патон   Г) Б. Тодуров

9. Встановіть відповідність між іменами діячів української культури та їхніми стислими характеристиками:

1) П. Загребельний	А) оперовий співак, лірико-драматичний тенор; кілька сезонів проспівав у нью-йоркському «Метрополітен-опера»

- 2) А. Солов'яненко   Б) танцівник балету, керівник міжнародного фестивалю «Зірки світового балету»
- 3) В. Писарев   В) композитор і музикознавець, автор опери «Мойсей», інших творів, музики до спектаклів, 40 фільмів, в тому числі, «Тіні забутих предків»
- 4) Л. Костенко   Г) письменник, автор циклу романів про історичне минуле України: «Диво», «Первоміст», «Смерть у Києві», «Євпраксія», «Роксолана», «Я, Богдан», «Тисячолітній Миколай»
- Д) письменниця (шестидесятниця), поетеса; автор історичного роману у віршах «Маруся Чурай»

10. Позначте період новітньої історії України, коли було зведено історико-краєзнавчий музей, зображений на фото:

- А) радянська модернізація   Б) відлига   В) перебудова   Г) незалежність

11. Позначте період новітньої історії України, коли на Дніпрі було зведено перпендикулярний до берега річковий вокзал, зображений на фото:

- А) радянська модернізація   Б) відлига   В) перебудова   Г) незалежність

12. Позначте період новітньої історії України, коли було зведено культову споруду, зображену на фото:

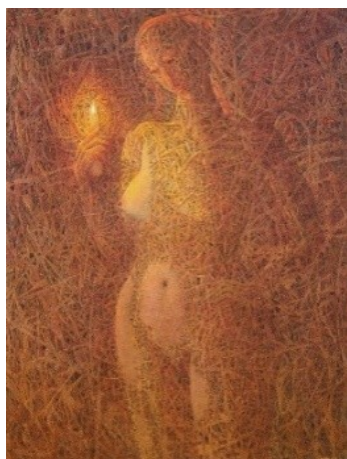
А) радянська модернізація   Б) відлига   В) перебудова   Г) незалежність

13. Позначте період новітньої історії України, коли було зведено стадіон, зображений на фото:

А) радянська модернізація   Б) відлига   В) перебудова   Г) незалежність

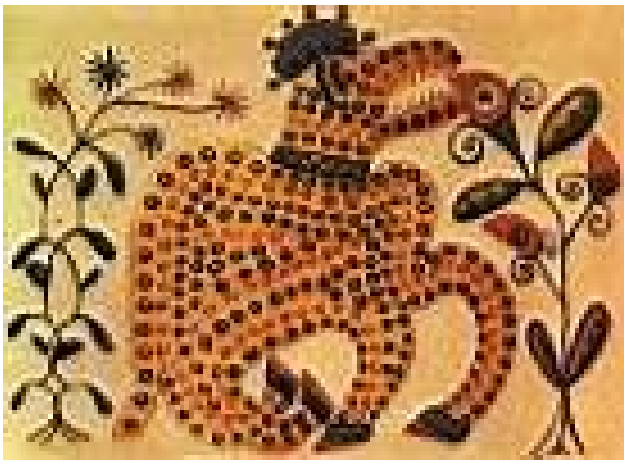
14. Вкажіть майстра, який створив полотна, представлені на фото:

А) В. Касіян   Б) І. Марчук   В) О. Шовкуненко   Г) Т. Яблонська

15. Вкажіть художника-примітивіста, відзначеного в 2009 р. ЮНЕСКО :

А) К .Білокур   Б) М. Дерегус   В) М. Приймаченко   Г) Т. Яблонська

16. Позначте період новітньої історії України, коли було створено композицію, зображену на фото:

A) декомунізації

B) Помаранчевої революції

Б) люстрації

Г) проголошення незалежності

А) «Буде нам з тобою що згадати»   Б) «Ой у лузі червона калина»
В) «Плине кача по Тисині»   Г) «Прошу в неба»

А) фігуристка О. Баюл   **Б) плавчиня Я. Клочкова**
В) гімнастка Л. Подкопаєва   **Г) фехтувальниця О. Харлан**

А) Яна Клочкова, плавання **Б) Олена Костевич, стрільба з пістолета**
В) Інна Осипенко-Радомська, веслування на байдарках **Г) Лілія Підкопаєва, спортивна гімнастика**

21. Створення інсталяції «I'm fine:))» (Я в порядку) стало відгуком на події

А) проголошення незалежності України

Б) Майдану 2004 р.

В) революції Гідності

Г) російського вторгнення 2022 р.